

Ruptura.

Vestea că Majestatea Sa nu vrea să iasă pe voie celor din opoziția aliată și că ține tare ca armata să fie una și nedespărțită și ca limba ei de comandă și de serviciu să rămână ca și până acum cea germană, a pus în uimire pe patrioții din Budapesta. Până în ultima clipă ei au sperat, că totuși vor mai pute storce ceva dela monarch. Dér s'au înșelat tare de astă-dată. De 38 de ani Maghiarii n'au întâmpinat un refus așa de hotărât al coronei. Dimpotrivă se obișnuiseră să vadă pe Domnitor mereu îngăduindu-le și iertându-le toate. Acum de-odată în anii înaintați ai bătrânelor Majestatea Sa, după ce timp de șapte săptămâni a ascultat părerile și sfatul unui șir lung de bărbați politici maghiari, vine la Budapesta ca să spună órzen lui Kossuth și ortacilor săi, că a fost destul până acum, și că de acum nu le mai poate îngădui nimic peste ceea-ce le-a dat mai acum un an.

Asta încât privește armata. Ear încât pentru nisuița koșutiștilor de a ridica vamă la granița dinspre Austria n'a fost mult mai îngăduitor, ci li-a dis, că lasă în bună-voialor să hotărască dimpreună cu Austriacii ce se se alegă din pactul economic. Dér li-a dat să cunoscă, că înainte de toate trebuie să îngrijescă ca dieta să aprobe și voteze convențiunile comerciale încheiate de guvernul Tisza cu statele străine.

Independenștii de la 48 au cređut, că ajungând partidul lor tare și mare în dietă și făcând dimpreună cu aliații lor din tabăra partidului popular și al lui Banffy majoritatea, vor pute dice: noi suntem ađi națiunea și voința noastră este voința ei, Regele nu are de cât să se plece înaintea acestei voințe!

Majestatea Sa a arătat însă de astă-dată că și corona are voința ei și a cerut ca noua majoritate să țină sémă de ea, mai ales fiind că

e vorba de armată razimul de putere al dinastiei și al întregii monarchii.

Regele mai e și Impérat și nu vrea să se lapede de puterea împé-rătéscă numai de dragul limbei de comandă maghiare și încă tocmăi acum, când se ridică din toate părțile nori grei, când la înarmările celorlalte mari puteri Austro-Ungaria trebuie să răspundă și ea cu intenție înarmări, când se cere înmulțirea contingentului armatei active și sute de milioane pentru introducerea novelor tunuri. Etă de ce Regele le dice ađi credincioșilor săi deputați și magnați unguri: Nu vă înfierbentați prea mult de geaba. Déca vă voi du la limba de comandă maghiară, or pretinde-o și Croații și Cehii și Polonii etc. și babilonia înarmată va fi gata. Nu póte fi dér vorba de limba de comandă maghiară, din contră trebuie să-mi garantați, că dieta va primi înmulțirea numărului recrutișilor și va vota cele patru sute cincideci de milioane pentru tunuri.

Așa stau trebile și fiind-că alianța opozițională a primit acest refus, contele Andrassy nu și-a putut implini chemarea de a forma un cabinet din sinul partidelor unite opoziționale, eari fac ađi majoritatea în dietă, și s'a retras.

Acum se-i veđi pe cei din stânga cum se plâng și se inverșunéză fiind-că Regele a rupt'o cu ei și nu vrea să dea „națiunea“ ceea ce cere.

„Națiunea“, đic scribii lui Kossuth, „e bună numai să aducă jertfe de sânge și avere și să renunțe la libertate și la neatérnare! Și de ce toate acestea? Numai de dragul puterei împératésce!“

Par' că ar fi uitat că vorbesc de cei ce timp de 38 de ani numai într'o răsfățare au dus'o și par' că ar vorbi de cealaltă jumătate mai mare a populațiunii țării cea în adevăr asuprită, care a trebuit să rabde și să suferă toate!

Ce va fi de acum? Se dice că se va numi un ministeriu de func-

ționar, ba s'a auđit rostindu-se și cuvénțul absolutism.

Foia lui Kossuth tună și fulgeră în contra „trădătorilor maghiari“, carii au sfătuit pe Majestatea Sa să facă acest pas numai ca s'ajungă ei să fie miniștri. Numai de acum, dice această foie se va începe lupta adevérată. Pe de-o parte lingăii și aventurarii, carii s'au făcut slugile puterii regale și pe de altă parte opozițiunea, care luptă pentru drept, constituție și fericirea națiunii, pe care ar reprezenta-o ca majoritate parlamentară.

Mult se tot laudă acum koșuthiștii, că ei reprezintă voința țării, fiind-că 's mai mulți în dietă. Uită însă, că, pe când se temeau încă că Tisza îi va copleși cu forța la alegeri, ómenii lor însiși diceau, că cu sistemul măestrit electoral de astăđi abia a șapte-spre-decea parte din populația țării are drept de alegere, că prin urmare nu póte fi vorba ca majoritatea tiszaisztă să reprezente voința țării, chiar de ar fi liber alésă.

Acum vor începe și o parte și alta, și coróna și „națiunea“ reprezentată de cele 800,000 de alegători, să se gândescă la marea masă a populațiunii țării, pe care n'au trebă nimeni de ceea-ce o dore și care cu toate astea se vede condamnată a ispăși ea singură toate peccatele guvernantișlor!

Revistă politică.

Brașov, 10 (23) Martie.

Đilele de erii și alaltării au fost hotărítore pentru situațiunea politică internă. S'a întâmplat ceea ce se prevedea cu siguranță în timpul din urmă: *Majestatea Sa n'a voit să împlinească pretensiunile coalitiunii opoziționale maghiare privitoare la limba de comandă și de serviciu maghiară.*

Contele Iuliu Andrassy, care a fost primit Lună în audiență de cătră

Majestatea Sa, a avut în decursul đilei de Marti dese întâlniri cu șefii partidelor din opoziție și li-a comunicat punctul de vedere al coronei. Înainte de amiađi Andrassy a fost le Kossuth, ér dură améđi Kossuth a convocat la o ședință pe membri comitetului diriguitor al partidelor din opoziția unită, cărora li-a comunicat rezultatul audienței lui Andrassy. Kossuth li-a spus, că *coróna refusă hotărít pretensiunile opoziției cu privire la armată și că nu vré să dea mai multe concesii de cât cele ce se cuprind în programul militar, ce-l alcătuișe comisiunea de 9 alésă din sinul partidului liberal încă pe timpul când era la guvern Coloman Szell.* Comitetul diriguitor la réndul său încă a declarat, că *nu renunță la pretensiunile militare.*

Erí, Miercuri, înainte de améđi s'a întrunit cónferența comună a partidelor din opoziție, în care s'a decis, ca coalitiunea să nu cedeze nimic din punctul său de vedere, să nu primescă a forma din sinul ei un guvern pe basa punctului de vedere reprezentat de corónă și să facă cu neputință lucrarea și funcționarea oricărui guvern, care s'ar forma în contra pretensiunilor naționale, ce le ridică partidele din opoziție, carii au ađi majoritatea în dietă.

Cu marșruta acésta s'a prezentet erí la ora 1 d. a. contele Andrassy în fața Majestății Sale în palatul din Buda, ca să-i raporteze despre hotăririle cpoziției aliate. După ce și-a făcut raportul, contele Andrassy și-a depus în mânilor monarchului însărcinarea ce o avuse până acuma, și cu acésta s'au zădărnicit toate încercările de a se forma un guvern din sinul coalitiunii opoziționale.

— Ce se va întâmpla acum? fú întrebat Andrassy de un điarist după audiența de erí. — *Va veni ceva nou de tot!* răspunse Andrassy. — Vor recurge póte la' vr'un nou sistem? întreba điaristul. — *Se póte!* nu sciú! đise Andrassy.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Juvaergiul.

Din „Istorióre alese“, de Moșul.
(Fine).

Maistérul Fundescu era fórte supărat de întimplarea cu Ghiță. Întimplarea îi cădea cu atât mai greu, cu cât prin ea i-s'au zădărnicit planurile lui cele mai frumoșe. El avea o unică fată și credea că în copilul acesta își va pute creșee un fiu credincios și recunoscător. Dragostea lui însă s'a revărsat asupra unui nevrednic, de binefacerile sale, a împărțășit pe un nemulțumitor. Mulți dintre cunoscuții îi făceau imputări aspre, cum de a fost așa de ușuratic să primescă în casă astfel de copii de cersători. Ei diceau de mult, că diu Ghiță are să se alégă un perdevară, ér Murăreanu scia să povestescă fel și fel de blăstămății și fapte rele de ale lui Ghiță, carii până acum nu le-a descoperit numai din bunătatea lui cea mare.

Singură Zorița ținea că Ghiță nu este vinovat. Ea cunoscea dragostea și credința lui față de tatăl ei... Ea se afla în odaia d'alături, când tatăl ei a dat afară pe Ghiță și când acesta striga cu glas tare: „Domnule Fundescu, maistóre tată! eu nu sunt vinovat, așa să-mi ajute Dumnezeu!“ Acestea erau cele din urmă cuvinte pe carii ea le auđise de la el, și credea cu tărie în ele, și cu bucurie se prindea de ori-ce ar fi putut dovedi nevinovăția lui. Însă, durere, numai arareori da de cineva, care să ia în apărare pe Ghiță. Ce e mai mult, ea nu mai cuteza să mărturisescă nici că are încredere în Ghiță, ca să nu se facă de risul cuiva. Odată, când se duse ea singură la viaie, unde putea plânge nevedută, étă cum o agrăi un tâmplar din oraș:

„Totuși e păcat coconită, că tatăl d-tale a alungat pe bietul Ghiță așa de-odată, fără a cerceta lucrul mai de aprópe. Eu am înțeles, că totă nenorocirea i-s'a tras dintr'o lădiță de la masa de scris. M'aș pute rămăși, că bietul fecior n'a sciut nimic de lădiță. Masa o tocmise la

mine contabilul Murăreanu și eu trebuia să fac lădița aceea la porunca lui deosebită. Afară de noi améndoii n'a sciut nimeni de lădiță. Déca acum s'au găsit în lădiță lucruri bănuitoare, de bună sémă trebuie să fie ceva la mijloc!“

„La vie îi spusé vighitorul, cum și-a luat Ghiță rémas bun și cum a plecat pe urmă cu câinii săi credincioși. Vighitorul auđise cum a đis el cătră câni: „Voi sunteți singurii, carii mă mai aveți astăđi drag, voi mă cunósceți din copilărie, ómehii mă alungă de la ei, póte că voi veți descoperi odată nevinovăția mea.“

Vestile acestea erau o mângăiere pentru inima Zoriței. Ele o convingeau tot mai mult de nevinovăția lui Ghiță, de altă parte însă ea era cu atât mai îngrijată de sórtea lui, pentru-că nime nu scia unde s'a dus și unde petrece?

Tatăl încă era tot mai serios și mai închis. Când Zorița folosia momentele priincioșe ca să-i descopere ceea-ce auđia despre Ghiță, vrénd prin asta să întărescă credința ei în nevinovăția lui Ghiță, tatăl era și mai închis, pentru-că fapta era odată

întimplată, cine altul să fie vinovatul? Și chiar déca se stírnea în sufletul lui Fundescu gândul, că póte a făcut nedreptate tinerului, simțeménțul acesta era numai un nou temeiú de supărare și grije, cu atât mai vértos, că nu găsea nici un modru prin care să se lámurescă cele întemplate.

Ce e drept, pe sub mână se încercase să afle sciri despre Ghiță, pentru-că nu putea să-l uite nici odată. Dér nime nu-i putea spune ceva hotărít despre el. Numai un neguțător îi spuse, că trecénd odată prin munții de la graniță, a întâlnit un vênător tiner cu doi câni, care l'a oprit în loc. Neguțătorul a cređut, că este un hoț. Vênătorul însă n'a cerut alta, decât să-i spună ceva despre orașul în care locuia Fundescu, după aceea l'a sfătuit să apuce pe alt drum, pentru-că pe drumul pe care mergea, n'ar fi sigur din pricina unei bande de hoți. Descrierea vênătorului, cu deosebire a celor doi câni se potrivea fórte bine asupra lui Ghiță. Contabilul auđind și el acestea, susținea cu hotăríre, că tinerul stricat, care a început

Acastă neașteptată întorsătură a lucrurilor, ustură grozav pe cei din tabăra opozițională. Sub titlul „Ruptură”, organul lui Francisc Kosuth „Budapest” scrie în numărul său de la 22 Martie între altele:

„Regele nu cedeză, ci pretinde! Pretinde tot de la națiune, dăr nu dă națiunii nimic... Nu cedeză nimic regele pe teren militar. Din contră, pretinde urcarea contingentului armatei și votarea grabnică a unui credit de 450 milioane. Acăsta ni-o vesteste regelă. Dăr numai pentru acăsta a venit la Budapesta, ca să dea națiunii acest ultimatum? Putea s'o facă acăsta și din Viena. Păcat, că Maj. Sa s'a mai ostenit a veni la Budapesta, unde, bine scim, nu prea vine bucuros... Acest ultimatum rece și nemilos, cade asupra națiunii ca o grozavă lovitură. E o lovitură mai mare acăsta, decât ordinul de la Chlopy. Ii vine omului să se mire de o încăpăținare atât de monstruoasă... Lupta adevărată nu mai acum se începe... Și putem fi pregătiți la ori-ce. Cei cari în astfel de împrejurări vor veni la guvern, nu vor fi alegători în mijloce“...

Pe când s'au petrecut aceste în Budapesta, s'a întâmplat și în Viena un lucru de mare însemnătate politică. „Reichsrath“ul austriac a primit cu unanimitate propunerea deputatului Derschatta de a-se alege o comisiune de 48 membri, care să se ocupe de raporturile dintre Austria și Ungaria, mai bine dīs de *revisuirea pactului dualist*. A trecut mai mult de un deceniu de când în parlamentul din Viena nu s'a votat cu unanimitate o propunere de felul acăsteia, care privește cestiunile politice dintre cele două state dualiste. Votul de alaltăeri din „Reichsrath“ însemnă, că popóarele Austriei vęd sosit timpul de a se apăra și ingrădi în fața evenimentelor viitoare și de a nu mai permite să se decidă, ca la 1867, de ele fără de ele, și numai după ce s'a decis să vină și să li-se cēră aprobarea ulterioară.

Camerele române, după ce s'au constituit și s'au ales comisiunile pentru studiarea proiectelor de lege și în genere pentru afacerile, ce au să se rezolveze în sesiunea actuală, au început activitatea lor legislativă. În camera deputațiilor este la ordinea zilei discuțiunea asupra răspunsului la mesagiul Tronului, prin care s'a deschis noua sesiune parlamentară. În senatul român sunt la ordinea zilei convențiunile comerciale, ce are să le încheie Româ-

nia cu statele străine. Până acuma senatul a votat tratatele comerciale cu Germania și Elveția și convențiunea cu Bulgaria. Discuțiunea asupra răspunsului senatului la mesagiul Tronului, pe care îl publicăm la alt loc al numărului nostru de azi, se va începe în una din ședințele viitoare ale senatului.

Răsboiul ruso-japones.

După luptele gróznice de la Mukden, Rușii s'au retras spre Tielin și Karbin, urmăriți neconținut de Japonesi. La Tielin n'au opus decât o neînsemnată rezistență, și s'au retras mai departe spre nord. Japonesii au ocupat Tielinul și urmăreșc mai departe spre nord pe Ruși. Japonesii au ajuns deja până la Kaynau, pe care încă l'au ocupat.

De la ocuparea acăstui oraș de cătră Japonesi, n'au sosit sciri mai importante. Se pare că Japonesii încă au obosit. Ei trebuie să restabilească linia ferată pe care Rușii în retragere au stricat-o, apoi podurile și ori-ce alte mijloce de comunicațiune distruse de Ruși. Se dīce, că până la Mukden drumul de fier a fost reconstruit deja de Japonesi.

Cartierul general al noului comandant suprem generalul Linevici se pare că se află azi în Gunșulin. De aici telegrafiază corespondentul țiarului „Novoje Vremja”, că ariergarda rusescă se retrage purtând lupte mai ușóre cu inamicul. Rușii au ajuns deja la 40 chilm. spre nord de Kirin. Corespondentul adauge, că Japonesii par a fi obosiți, căci numai foarte încet urmăresc pe Ruși, cari în retragerea lor nimicesc tóte casele și podurile.

După sciri din Tokio, Rușii ar avé de gând să apere linia dintre Cian-Ciun și Kirin. Armata japonesă urmăreșc ariergarda lui Linevici, însă podurile stricate îi împedecă înaintarea și dă timp Rușilor de a-se aduna și întări și de a-si face lucrări de apărare între Cian-Ciun și Kirin:

Retragerea Rușilor.

Despre retragerea Rușilor din Mukden corespondentul țiarului „Matin” scrie următoarele din Karbin cu data de 17 Martie:

Mergēnd din Mukden spre Kaynaușian am aflat, că armata a evacuat Mukdenul și a sosit în Tielin. Ne-am întâlnit cu trenuri, cari mergeau spre nord încărcate cu artilerie și munițiune. Pe cele două drumuri de țēră, mergeau în rēnduri nesfırșite trupele intendanturii și trupele cari transportau provisiile. Spectacolul

era mișcător. Fórtē mulți soldați obosiți de mórte, urmau trupele, dormitând. Când am sosit sēra în Tielin, am aflat stațiunea căii ferate plină de morți și răniți. Mulți, cari nu mai aveau loc în spitale, zăceau printre șini. Din tóte părțile vaete sfășietóre. La rēsăritul sórelui ochii noștri fură isbiți de un spectacol înfiorător. Traseul liniei ferate era acoperit de trupurile sängerānde ale soldaților. Muribunții zăceau lângă cei morți, ér cei schilodiți cădeau ameiți lângă acēstia. Pe întinsa câmpie, ce se întinde spre munți, stăteau armatele 2 și 3 lângă bagajele lor. Câte-va regimente steteau frumos în rēnduri, cu arma la picior și cu fața întórsă spre trenul lui Kuropatkin, care era imosant. În Tielin n'a rēmas nimic, afară de lucrurile mai necesare trupelor. Tóte au fost transportate la Karbin...

Alți corespondenți spun, că incurcătura cea mare în retragere s'a produs mai ales prin faptul, că armatele 2 și 3 mergeau de-odată pe același drum pe care se aflau caré și tunuri, cari erau bombardate din două părți. Incurcătura o mai măria împrejurarea, că Rușii nu cunosceau pozițiunile inamicului.

Kuropatkin.

Despre Kuropatkin, care a fost demisionat din postul de comandant suprem peste trupele din Manciuaria, s'a dīs, că Țarul i-a dat voie să rămână pe câmpul de rēsboi ca comandantul primei armate rusesci. El însu-și s'a rugat de Țarul să-i permită a nu părăsi câmpul de rēsboi și se dīcea, că Țarul s'a dat invoirea, numindu-l comandant al primei armate, care în luptele din jurul Mukdenului a luptat sub conducerea lui Linevici la aripa stângă rusescă. Linevici însuși a sprijinit prin o depeșă cătră Țarul cererea lui Kuropatkin.

Țiarul rusesc „Ruskoe Slovo” anunță acum din Gunșulin, că totuși Kuropatkin se întórce în Rusia, deóre-ce Țarul i-a rēs-puns, că are lipsă de el în Rusia.

Continuarea rēsboiului.

Din Petersburg i-se telegrafiază fórtē berlinese „Lokalanzeiger”, că la 20 Martie s'a ținut în Țarskoe-Selo un mare consiliu de rēsboi presidat de generalul Dragomirov, în care s'a decis definitiv să se continue rēsboiul.

Proiectul de răspuns al Senatului român la Mesagiul Tronului.

În ședința de Marți a Senatului român s'a dat cetire următorului proiect de răspuns la Mesagiul Tronului:

Sire,

Solemne sunt momentele când Suveranul vorbeșc mandatarilor Națiunii, și când acēstia, purtători credincioși ai

glasului ei, vin să cōciorele cre dīnță, iubire și devotament ei țēr. De acēste sentimente ei țēr, Senatul se simte fericit a reînvi expresiunea nemărginitei sale recunoștințe cătră Augusta Persónă și cătră Dinastia Majestăței Vóstre.

Eșiți din alegeri libere, făcute sub imperiul unor legi menite a schimba mecanismul electoral, suntem cu toți pătrunși de adevăratele nevoi și trebuințe ale Statului. Vē asigurăm, Sire, că nimic nu vom cruța spre a duce mai departe munca rodnică și frumoasă pentru întărirea și propășirea scumpei noastre Patrii.

Sire,

Este o mândrie pentru România, care a avut și are să lupte cu greutăți inherente pozițiunii sale geografice și etnice, că se bucură tot mai mult de încrederea și prietenia tuturor Puterilor străine. Acăsta situațiune ea nu o datoresce decât politicele sale înțelepte și cumpătate, însuflată de interesele permanente ale Națiunii și întemeiată pe stricta observare a îndatoririlor internaționale.

Senatul află cu bucurie, Sire, că, mulțămită silințelor depuse de Marile Puteri, s'au păstrat Europei neprețuitele binefaceri ale păcei. Acăsta părăse un moment amenințată din cauza greutăților ivite în acele provincii ale Imperiului Otoman, pentru cari România are un interes deosebit prin ființa unei numeroșe populațiuni de același neam și limbă cu noi, trăitóre acolo de veacuri și supusă credincioasă a M. S. Sultanului, dela care așteptă îndeplinirea legitamelor ei năzuințe.

Sire,

Pășind pragul noiei legislaturi, Senatul este hotărît a da tot concursul său Guvernului Majestăței Vóstre, spre a traduce în fapte și a întregi programul pe temeiul căruia partidul conservator a căpătat încrederea Țerei. El constată cu deplină satisfacere, că una din preocupările de căpeteniă ale Guvernului sunt finanțele Țerei, fără de cari nu e cu puțință viața unui Stat, tária și progresul lui. Ni-se asigură cheltueli bine cumpēnite cu veniturile; ni se anunță legi cu menire a da un nou avēnt dezvoltării noastre economice și comerciale, împreună cu alte îmbunătățiri în ordinul moral, social și politic. Între proiectele de legi ce se vor presenta, însemnat este și acela, care e chemat să înlătore înfrurirea preocupățiunilor politice și să asigure mai bine dreptul, atât în raporturile particulare, cât și în cele ale cetățeanului, față de autoritățile constituite. O asemenea lege, care încredințeză garanția acelor drepturi tot puterei judecătoreșci, va înălța de sigur prestigiul cetățeanului, chizășuind și ocrotind mai mult decât până acum drepturile lui.

să fure în oraș, astăzi a ajuns chiar hot de codru.

* * *

Trecuseră deja doi ani de zile. Juvaerghiul era tot mai serios și mai retras. Negotul și-l lăsase aproape numai pe mâna contabilului, mai mult îl găsi la via, decât în oraș. Și-i era óre-cum frică să se întâlnească cu Murăreanu, pentru-că pe fața lui observa tot-deuna o trăsătură de bucurie rēutaciósă, care o vęduse și în clipa când dăduse afară pe Ghiță. El credea mai înainte, că va găsi un tînăr harnic în meseria sa, căruia să-i dea fata de soție și cu el să pórte înainte meseria. Pețitorii nici nu lipsiră, dăr Zorița nu avea nici o inimă pentru ei, ea dīcea într-una, că rămâne nemăritată. În cele din urmă, tatăl se hotărî să-vēndă negotul, să scape odată și de nesuferitul contabil și să se retragă cu totul la via sa. Zorița îl aduse la hotărîrea acăsta.

D-l Murăreanu se spăriă fórtē mult, când Fundescu îi descoperi planul și-i abdișe condiția, să reculesc însē curēnd și făgădui maistrului, că-i va ajuta la vēn-

darea mărfurilor scumpe, sfātuindu-l să le ducă la tērgul cel mai aprópe din capitală.

Juvaerghiul primi cu mulțămită imbiarea acăsta, el o considera drept dovadă de alipire cătră el, propunerea o găsi favorabilă și-i făgădui o rēsplată bună pentru slujba, care era să fie cea din urmă. Tóte prețioșele fură pachetate cu îngrijire, juvaerele le aședară în lădițele secrete ale trăserei. Fundescu își luă rēmas bun de la îngrijata Zoriță, căreia îi făgăduise un puiu tērgului prețios, și plecă însoțit de contabil, care luase cu sine o spadă veche și două revolvere, cu cari să se apere, după cum dīcea el, de banda hoților, cari locuesc în pădurea prin care trec, a cărei căpitan îndrasneț se dīce că umblă tot-deuna cu doi căni mari pe lângă sine, așa că nu începe îndoiială, că căpitanul acesta nu póte fi nimeni altul decât chiar Ghiță. După o zi de călătorie rēmaseră într'un orașel mic ce graniță. Juvaerghiul era obosit și se culcă de vreme. Contabilul însē se părea că și-a găsit cunoscuți, cel puțin îl vędură ómenii se-

dēnd într'un colț cu nisce indiviți de tot suspecti și petrecu cu ei până tārđiu nóptea.

— „Cine pot fi, jupănésă crășmărăsă, derbedeii ăștia nerușinați, între cari a ajuns contabilul nostru?” întrebă vizitiul juvaerghiului, ducându-se după crășmărăsă în bucătărie.

„O! ăștia sunt ómenii rēi, îndrasneți, cari lucră în punerea capului, ca bandiții”, rēsponse crășmereasa. La noi petrec aprópe de două zile, ce și când țar fi așteptat pe cineva, și se părea c'au simțit mare bucurie, când au vędut pe stăpānul dimitale“.

A două zi călătoriia noștri plecară de dimineță, ca să póte trece cu diuă pe drumul greu de munte. Contabilul părea fórtē îngrijat, el dīcea, că-i este frică de banda de hoți a lui Ghiță. Dăr nu li-se arăta nimic bănuitor. Astfel pătrunseră tot mai afund în pădure și ajunseră în sfirșit la o potecă strimță d'apropo unei stānci cu o cóstă piezișe, la piciorul căreia spu-mega un riu gālăgios de r munte. Aici deodată au dīra: „stați pe loc!” Mai mulți

bărbați înarmați cu puști săriră din ascunđetórea lor și se aruncară asupra trāsorei. Contabilul strigă după ajutor, sār din trāsura și se încercă să slobódă revolverele, cari însă nu se sloboziră, pentru-că nu erau încărcate. Hoții nu-l băgară de loc în sēmă, ei trase jos pe bătrānul vizitiu, care recunoscu în ei pómenii de ieri din crășmă, și imblăti sdravān cu biciul în ei. Unul din hoții sări pe un cal, ca să mērgă mai departe cu trāsura și pe când acum contabilul deschis singur despărțămintele cele mai ascunse ca să dea hoților prețioșele, un alt hoț tīra pe juvaerghiul din trāsura, ca să-l ducă la prăpastie și să-l arunce în riu repede. Fundescu se ruga în deșert, el își vede mórtea sigură cu ochii și lângă sine fă rēutaciósă a contabilului. Dăr când pr mejdia era mai mare și când era pe aca Fundescu să fie aruncat în prăpastie de odată se aude de pe munte o pușcitură. Glonțul flueră și în loc de maistri căđu în prăpastie hoțul, ér din crepături de stānci săriră doi căni voinici, cari trāsura pe contabil la pāmēnt. După căni u

Tote proiectele de legi enunțate în Mesagiū vor forma din parte-ne obiectul unor chibzuințe mature și luminate. Astfel, printr-o continuă lucrare și prin controlul constituțional asupra actelor guvernului, sperăm a corăspunde încrederei ce Națiunea a pus în noi.

Sire,

O țără ca a noastră, pe care natura și împrejurările au făcut-o mai cu seamă agricolă, este adesea-ori expusă la grele încercări pricinuite de secetă. Când asemenea greutăți se ivesc, cei ce suferă mai mult sunt micii plugari. Senatul, nu fără emoțiune, a vădut cât de adăncă mahnire au pricinuit Majestății Văstre suferințele clasei noastre agricole din cauza secetei din ăst-timp. El așteptă cu nerăbdare a da ființă legiuierei menite, ca să înălțare pe viitor greutăți de acest fel.

De asemenea Senatul e gata să acorde toate mijloacele ce se vor cere de către Guvernul Majestății Văstre pentru instrucțiunea armatei, ca și pentru întregirea și îmbunătățirea armamentului și echipamentului ei.

Sire,

Mari sunt progresese ce Țara a săvârșit pe toate căile și într'un timp relativ scurt; dăr multe mai rămân încă de făcut, multe încă de îndreptat și de complectat; căci în viața unui Stat, care merge tot înainte, lucrarea de reforme nu este nică odată încheiată; munca țilei de eră așteptă munca țilei de mâne, și fiește-care ții își are sarcina sa, precum fiește-care sarcină își are ora sa.

Senatul, în momentul când Alesul Națiunei îl îndemăna din nou la lucru, amintindu-i opera cu care se fălesce istoria națională din ultima jumătate de veac, nu pôte uita tot ceea-ce poporul român a făptuit și tot ceea-ce poporul român a găsit în Cărmaciul lui vitéz și înțelept timp de aprăpe 40 de ani. Străns unit împrejurul Tronului, el își reia activitatea sa cu o îndoită răvnă și energie, și țice din fundul inimei împreună cu Țara întregă: Să trăiți, Sire! Să trăiască prea grațioasă Dămnă și Regină! Să trăiască Dinastia, Trăiască România!

Situația Românilor din Macedonia.

Correspondentul țiarului „Conservatorul“ din Salonic scrie următoarele:

„După asasinatetele de la Negovan, unde au cădut victimă bandelor grecești trei notabili și doi preoți români macedoneni, s'a comis acum de aceleași bande un nou asasinat asupra preotului român Emanuel, de la mănăstirea Oșan.

„Grecii au inaugurat sistemul de a suprima pe fruntașii și preoții români și apoi de a acuza pe Bulgari ca autori ai acestor crime. Cu chipul acesta cred ei

că au găsit mijlocul de a-și asigura supremația în Macedonia, susținând că românii patriarhiști au cădut victimă exarhiștilor bulgari.

„Astfel denaturate, faptele au fost publicate în țiare până și în cele din București. De abia s'a comis crima de la Oșan și Mitropolitul din Salonic a alergat la Hilmi Pașa, cerând răsbunare contra Bulgarilor, omorători ai unui preot patriarhist devotat, deși preotul Emanuel trecuse de doi ani pe partea Românilor și era necontenit amenințat de Greci, din cauza acăsta. La rîndul său consulul general al Greciei la Salonic simula indignarea și părerea de rău pentru acest asasinat.

„S'au făcut demonstrații de cătră unele consulate de aci pe lângă Hilmi Pașa pentru a-i arăta adevărată stare a lucrurilor din care reiese culpabilitatea evidentă a Grecilor, căci următorea dilemă se impune: Dăcă asasinatul preotului român din Oșan a fost comis de Bulgari, atunci se impune liberarea din închisore a Românilor din Oșan și împrejurimi (preoți, institutori, notabili), cari au fost arestați fiind acuzați de complicitate cu bandele bulgare, ăr dăcă dimpotrivă autoritățile turcești persistă în a-i considera ca complici ai Bulgarilor, bunul simț indică că asasinatul este opera Grecilor și ast-fel se impune arestarea și pedepsirea culpabililor.

„De altminteri acest joc al Grecilor a fost demascac căci unele consulate de aci au făcut raporte la guvernele lor, arătând persecuțiunile ce le sufer Români din partea clerului patriarhist.

„Aceste sbuciumări ale Grecilor sunt și mai bine caracterisate prin acuzarea ridicolă adusă de ei căpitanului frances Enchery, că a împins bulgarofilismul până a primi să funcționeze ca judecator său ca president al faimosului tribunal insurecționist din Gorna Djumaia, am mai pută adăoga la acăsta și reclamațiunea prezentată guvernului frances de d-l Delyanis, ministrul Greciei la Paris, apăsând pe colonelul Verand că nu este destul de panielist.

„Până în present, succesul bandelor grecești a fost negativ, totuși perchișițiile de la „Banca Mitilene“ nu au descuragiat pe consuli greci.

„Cel din Salonic a favorisat introducerea de arme, destinate a fi distribuite în interiorul Macedoniei. Acăsta s'a petrecut cu ocazia serbărilor date în onorea escadrei austriace, când a fost un moment favorabil pentru a scote noptea pe furis lădile cu arme până la gura riului Kaliko un afluent al Vardarului. Se crede însă că Bulgarii având cunoscință de acăsta operațiune, au organizat un serviciu de pază, care a pus în încurcătură pe consulatul grec și l'a silit să-și amâne întreprinderile.“

Cu începere de la 1 Ianuarie 1905, ministrul instrucțiunei publice și al cultelor a incuviințat numirea a încă trei re-

visorii școlari în Macedonia, în vilaetele Salonic, Ianina și Monastir.

Au fost numiți în aceste posturi d-nii Tacit, Cionga și Balamace, cari au și fost recunoscuți oficial în acăsta calitate de guvernul otoman împreună cu revisorii cari funcționau deja. Guvernul otoman a dat în acăsta privință ordine formale valililor respectivi.

Importanța recunoscerei oficiale a revisorilor școlari în Macedonia este de nețăgăduit și sperăm că rōdele ei nu vor întârția a-se produce. A contribuit mult la acest succes situațiunea cu totul esecțiunală de care se bucură ađi inspectorul general al școlilor și bisericelor noastre în Macedonia, d-l Lazăr Duma, grație caracterului fățis și sincer al activității sale.

Oricât ar fi fost de strāne legăturile ce Apostol Mărgărit avea cu Turcii, este indiscutabil că el nu a ajuns nică odată a avea situațiunea oficială a d-lui Lazăr Duma, a cărui acțiune este recunoscută de autoritățile turcești.

Prin acăsta se dovedesce odată mai mult, protecțiunea constantă ce personalul didactic și preotesce — deci elementul român macedonean — găsesce în legătiunea noastră din Constantinopole.

SCIRILE ȚILEI.

— 10 (23) Martie.

În favorul »Casei naționale«. Atragem din nou atențiunea publicului nostru din Brașov și împrejurime asupra *producțiunei musicale și literare*, ce se va da din partea comitetului despărțământului I (Brașov) *Duminica viitoare la orele 3 p. m.* în favorul »Casei naționale«. Prețurile de intrare la acăsta producțiune, care promite a fi forte interesantă, sunt așa de mică, încât și publicul, care dispune de mijloce mai modeste materiale, pôte lua parte și astfel își pôte achita o datorie de onore față de noua instituțiune națională și culturală.

Un binefăcător rar. Notarul pensionar Ioan *Martin* din Filidul de mijloc a dăruit 2250 corōne pentru cumpărarea de loc spre a-se zidi în *Huedin* (B. Hunyad) o biserică română gr. cat. Tot-odată a făcut și o fundațiune de 20,000 cor. ale cărei procente jumătate se vor întrebuița pentru salariul preotului, ăr cealaltă jumătate pentru o altă instituțiune de interes public în parochia rom. gr. cat. din *Huedin*. — Fapta acăsta a binefăcătorului bărbat se laudă de sine.

Din suferințele Românilor Macedoneni. De un timp încōpe vin din nou sciri alarmante despre amenințări și suferințe, cărorora sunt supuși frații noștri din Macedonia. Mai deunăți am adus scirea că vre-o 250 de fruntași români din Macedonia și Epir au fost incunoscințați, că comitetul revoluționar grecesc a hotărît mōrtea lor și că în cerând vor fi esecutați. Din cauza acăsta, firesce, domnesce mare agitațiune și amărăciune în comunele romănesci. Acum din nou sosesc o altă scire din comuna romănescă Belcaman (Macedonia); bandele grecești au amenințat pe invēț-

torii și invēțătorele dela școla română din acăsta comună, că dăcă nu vor închide îndată școla, vor fi uciși. Ingrozii de aceste amenințări invēțătorii au părăsit școla și astfel școla a rămas pustie.

O nouă facultate filosofică în Ungaria. Din Debrețin se scrie: Comisiunea centrală a districtului a decis a înființa în Debrețin pe lângă cele două facultăți deja existente și o facultate filosofică cu 7 catedre. Pentru trei din aceste catedre au primit deja chemarea profesorii Dr. L. Biro, Dr. K. Fiock și M. Deezsi, pe când pentru celelalte patru catedre se vor face alegeri.

Maghiarisări de nume. La Români se întēplă cam rar să veđi lăpădându-se de numele strămoșesc. Maghiarisarea care e la modă de căți-va ani, este trēba jidovilor, cari lăpădându-se de numele nemțesc iau în locul lor altele maghiare frumos sunătoare. Totuși din când în când se pôte ceti și despre câte un Român asemenea ispravă. Așa de pildă, în ultima listă a maghiarisărilor vedem și pe Dumitru *Broscoiu* din Bonț, schimbându-și numele în »Boros«, ăr Emil *Neamțiu*, funcționar la penitenciarul central din Budapesta și-a maghiarisat numele în »Német«. — Să le fie de bine!

Alegere de preot. Ni-se scrie: Duminică în 19 Martie st. n. s'a făcut în comuna Costeiu, protopopiatul Făget, sub conducerea protopopului tractual alegerea de preot. Unicul candidat a fost d-l Ioan Sudreșan, capelan în Lugoșiu, fiul răposatului și în veči neuitatului paroch I. Sudreșan din Costeiu. Afară de un vot tōte voturile parochienilor comunei (în număr de 85) s'au dat pentru tinerul capelan, care a fost primit cu brațele deschise de cătră parochieni și de care toți lēgă cele mai frumoșe speranțe pentru viitor. Dumnezeu să-l țină pe alesul preot, ca parochienii să se bucure cât de mult timp de păstorirea sa. — G. M.

La masa studenților români din Brașov au intrat dela d-l paroch Ioan Maximilian și soția Elena în loc de parastas de 5 ani întru amintirea fiului lor Laurențiu Maximilian, suma de 20 cor. Primăscă pioșii donatori cele mai călduroșe mulțamite. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Apel. Subscriși voiind a înființa o bibliotecă școlară-poporală, dăr spre ajungerea acestui scop neavând destule mijloce materiale, căci confesiunea noastră numai în anul 1903 a edificat o școlă cu 2 sale de invēțământ, care a costat peste 10,000 corōne, — facem apel la bunul simț al tuturor acelorora, cari doresc înaintarea poporului nostru, să binevoiască a ne da sprijin, dăruindu-ne cărți, eventual bani pentru procurarea de cărți. Pe toți marimioșii donatori, mulțumindu-le și înainte, îi vom publica pe cale țiaristică. *Szarata*, 21 Februarie st. v. 1905. (u. p. Alsó Porumbák.) Ioan *Lupea* paroch, Ioan *Calefaru* inv., Dumitru *Candea* inv.

O sinucidere în București. D-l profesor G. Popa din București, originar din comitatul Făgărașului și care se bucură în capitala Romăniei de o stimă generală, a fost atins de o crudă durere prin faptul, că soția sa Hortensa n. Anghelescu, fiica colonelului Anghelescu și nepōta genera-

mă un vânător sdravăn. Fundescu și vizitiul căpătară curagiū, hoții au fost parte uciși, parte învinși.

Mântuitorul din primejdie, veselul și voinicel vânător, era Ghiță... pe când contabilul se văeta și se ruga de iertare în gura cânilor. Tinerul se aruncă la pieptul lui Fundescu strigând: „tatăl meu, sēracul tatăl meu!“

Contabilul și hoții prinși fură legați și puși în trăsură și însoțiți de Ghiță duși îndărăpt, ca să fie dați pe mâna judecării.

Juvaerghiul renunță acum la călătoria plănuită, el așteptă în orașul de graniță, până ce Ghiță, care era în serviciul unui pădurar, își luă rămas bun de la acesta, ca să se întōră cu el îndărăpt. Și fiindcă din cercetarea făcută cu hoții și cu

contabilul, se dovedi și nevinovăția lui Ghiță, măistăru lăi întōrse tōtă dragostea de părinte, cu îndoită frăgețime, cătră Ghiță, îi dete pe Zorița de soție și petrecu până la mōrte în mijlocul copiilor fericiți și recunoscători.

Cei doi câni, cât trăiră, erau ținuți în mare cinste și Ghiță țicea adesea: „Credința lor a întemeiat fericirea mea, pentru-că dăcă ei n'ar fi pierdut tabacherea de aur, și dăcă ei nu m'ar fi întovărășit cu credință în nenorocirea mea și dăcă nu m'ar fi ajutat să descoper pe omul de nimica, cine scie dăcă tata scăpa cu viață și dăcă nevinovăția mea ar fi ășit la lumina țilei.“

Rectificare. În foiața „Juvaerghiul“ din nr. trecut de Duminică (50) pag. 4, colōna

1 rēndul 6 de jos în sus este a-se ceti corect: „ca *hoțul* să se credă sigur“ în loc de „ca *totul*“ etc.

„La cocoș.“

Din „*Locurile noastre, tradițiunile și legendele lor*“ colecțiune de: *Theodor A. Bogdan* inv. în Bistrița.

Se spune, că pe vremea urieșilor, aici în apropiere ar fi locuit un împărat de al urieșilor, care ar fi avut mai multe curți domnesci, cari de cari mai scumpe și mai bogate. Una din acele curți se crede, că ar fi fost edificată pe vērful cel de deal numit „La cocoș“, ce se află în hotarul cetății Bistrița.

Împăratul urieșilor avēnd aici o palută cu părății din glajă frumōsă ca cristalul și coperită cu porțelan strălucitor ca

rațele sōrelui, îi plăcea să șadă mai mult aici; căci aerul era mai curat și apa mai bună ca în alte locuri. Odată împăratul, venindu-i vremea de însurat, s'a dus la peșit multă lume împărăție, dăr ca să-și afle una după gustul lui, nică vorbă. Întorcēndu-se năcăjit, și-a luat săgēta de-a umăr și haid în codru la vēnat. S'a dus, cât s'a dus, dăr par'că era fēcătură, că nu da Dumnezeu să afle nică barem o ciōră de cum alte sălbătăciuni. Mai merse cât merse, în urmă obosindu-se s'a pus la umbra unui copac și obosit cum era, a adormit ca mort. Când durmia mai bine și visa mai frumos, se trezesce la cāntecul frumos ca de inger, ce l'aușea, și care i se părea a fi nu tare departe. Iși luă straița în spate și săgēta de-a umăr și cu pași grăbiți luă calea în spre locul de unde

Cei mai excelenți profesori și medici îl recomandă ca remediu cu efect

Sirolin

contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronchiță cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat **Convalescenților după influență.** — Sirolinul promovăza apetitul și face să crească greutatea corpului, depărteza tusa și flegmă și face se încetăz asudarea de nōpte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacii se capetă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provēdută cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvițera.)

lului Anghelescu, și-a luat viața împușcându-se cu un glonț de revolver Marti s'era între orele 8 și 9. D-na Popa suferia de mai mult timp de nevrastenie și în primăvara anului trecut a petrecut câteva luni în străinătate pentru schimbare de aer. D-l Popa îngrijit de starea sănătății soției sale, a încercat tot posibilul și a consultat celebritățile medicale din țară și străinătate, totul în zadar. În București condolențele sunt generale față de nefericitul soț, rămas văduv cu trei copii. Ne asociem și noi acestor condolențe.

Esamen de profesor. D-l Dr. Constantin Pavel, profesor la gimnaziul din Beiuș, a depus la 14 Martie examenul de profesor cu laudă în fața comisiunii dela universitatea din Clușii.

Desertorii în America. Nici într-o armată nu sunt așa mulți desertori ca în armata Statelor-Unite. Din 59.000 omenii cât face armata acésta, în anul 1904 au desertat (fugit) 5873, va să zică tot al decelea om părăsesce drapelul. După cum spune generalul Chaffee, șeful statului major al armatei americane, cauza acestor dezertorii nu este fiind-că soldații ar fi rău tratați în armată, ci fiind-că cei mai mulți n'au găsit aici ceea-ce nădăjdiau că vor găsi. Așa este acésta pretutindenea, unde omenii se adună sub drapel fiind-că vor să facă »gheșeft«. Și decă nu sunt mulțumiți cu gheșeftul, ce l'au făcut — deserteză. Cu totul altfel sunt însă soldații, cari intrând în armată știu că au intrat să-și apere limba, legea și neamul.

Un lucrător italian — condamnat la ocnă. Lucrătorul italian Anton Volenti Lozzo a prins tómnă trecută pe învățătoarea Aurelia Dinescu din Nestoresci (jud. Prahova) și după ce a amestecat-o cu o lovitură la cap, a necinstit-o și i-a furat și punga în care erau mai mulți lei. Lucrătorul italian a fost condamnat la 15 ani muncă silnică. Sentința a fost aprobată d'ilece acestea de curtea de cassatie din București.

Drumul cel din urmă. O fôie nemțescă scrie următoarea întâmplare despre o nemțică, căreia i-s'a îmbolnăvit copilul. Nemțica vine cu copilul bolnav la doctor. Acesta o întreabă, decă a întrebuințat ceva leac până acuma? Ei, cum nu, răspunde Nemțica. Intâiu am întrebat pe vecina, care m'a sfătuit să-i dau un ceaiu, apoi m'am dus la verișora, care mi-a dat o alifie și ung copilul cu ea, în sfârșit m'am dus la bărbierul, care i-a lăsat sânge și când am vădit, că nici asta nu folosese, mi-am dis: »Ei bine, acum fie ce-o fi, să mă duc și la doctor«. — De unde se vede, că țeranii și țerancele, fie că fac parte dintr-o nație mai cultă, fie că sunt mai puțin civilizați, tot de-o potrivă sunt. Intâiu încercă cu babe, apoi se duc la doctor.

Din Honorod primim spre publicare cam târziu un raport despre petrecerea ce s'a dat în ziua de 20 Ian. st. n. în acésta comună. Ni-se spune în acest raport, că producțiunea a reușit bine, mulțumită străduințelor conducătorilor poporului și a diletanților cari au jucat în piesele teatrale și au declamat. Dintre aceștia merită totă lauda G. Gligor, G. Dumitru în piesa »Arvinte și Pepelea«, Saveta Popovici, Maria N. Șoncă, Maria G. Șoncă, Maria A. Șoncă în trilogul »Despre lenec«, Maria A. Șoncă, Ioan Naghiu, N. Dumitru, Frosina Naghiu, Maria Rujan, Bucura Flo-

rea, Ioan Pora, Nic. Șoncă și Nic. Cernea în piesa »Drumul de fier«. I. Dumitru, N. Naghiu, Maria L. Șoncă și Ana Cabas în piesa »Lumea schimbată« (convorbiri despre lux). Alexe Maftăiu, M. Rujan, I. M. Nagiu și N. Șoncă în piesa »Prădații« și Nic. Naghiu și Lazar Șoncă în dialogul »Despre procese.« A urmat apoi »Călușerul și Bătuta«, cari au plăcut mult celor prezenți și mai ales publicului numărós de nație străină. Diletanții, cât și jucătorii au fost cu căldură aplaudați. Venitul curat a fost destinat pentru zidirea unei sale de joc, deorece școla e prea mică și incomodă adeseori instrucția. Contribuiri peste taxa de intrare s'au primit dela onor. d-n George Spornic paroch' în Cohalm 1 cor., Becsi locotenent 2 cor., Kovacs sublocotenent medic de cai 2 cor., I. Zerbes notar 40 bani, și alți 3 sergenți, cari nu și-au spus numele câte 1 cor. S'au încassat cu totul 67 cor. 80 bani, din cari subtrăgându-se spesele de 32 cor. 80 bani, rămâne un venit curat de 35 corone.—Un membru din senatul școlastic.

Mórtea a trei surori. În orașul Klagenfurt (Carintia) trăiau trei surori, fete bătrâne. Erau dintr-o familie mare și bogată, care purta numele de baron Zinnenburg, părinții lor însă au pierdut averea, trei frați ai lor muriseră în bătălie și au rămas cele trei surori singure și părăsite în lume, nefiind nici un urmaș bărbătesc din neamul lor. Și n'au fost urite bietelete fete în tinerețele lor. Aceste tinerete însă au trecut de mult, căci cea mai mare: Maria-Luisa era acum de 70 ani, Crescenția de 65 ani, ér Valeria de 53 ani. Neavând însă zestre, pețitorii nu le-au căutat nici în tinerețe și așa li-s'au sbărcit fețele și au ajuns la vârsta de mai sus, ca fete bătrâne. Și bietelete fete trăiau din lucrul mânilor, agonisindu-și cu greu hrana zilnică. Mai erau s'eracele și rușinoșe, și nu-și purtau s'erăcia la t'erg. Dér a dat o bolă peste Crescenția și a murit. Celelalte două surori, vădând acésta, atât de mult s'au mâhnit, încât într-o clipă de desperare și-au luat viața împușcându-se amândouă cu revolverul.

Neamțul în dolia. Diarul »Hannoverscher Courier« publică următoarea întâmplare hazlie: »La poșta din Visselhövede, un țeran din împrejurime se prezentă cerând o marcă de 10 pfenig. Când să plece, bagă de seamă, că marca este de coloră roșie. Se întorece către oficiantul poștei și întreabă mahnit: Domnule! Nu poți să-mi dai o marcă neagră, căci scrisoarea, pe care o trimet — este scrisoarea de dolia.

Sciri mărunte. Din Amien (Franța) se telegrafiază, că celebrul scriitor de romane Jules Verne, ale cărui scrieri sunt traduse în mare parte și în limba română, făcuse bolnav de mórte. Bătrânul scriitor se află în etate de 78 ani.

— Ministru de interne prusian H. bar. de Hammerstein a murit alaltăieri în etate de 62 ani.

— Din Petersburg vine scirea, că o cétă de țeranii revoltați au dat foc caselor împreună cu șopurile și grajdurile pe cinei moșii nobile din districtul Schaporan. Pe moșia principesei Murat s'au încăerat din acest privilegiu țeranii cu poliția. Multe persoane au fost greu rănite.

— Din Varșovia se telegrafiază, că nise anarhiști au aruncat în comuna Volskasva o bombă asupra unei patruli de

soldați. 4 soldați, doi polițiști și un gen-darm au fost greu răniți.

Practicant de notar. În cancelaria notarială a d-lui notar Traian Radu din Feneș (u. p. Zalatna) se află un loc de practicant de notar. Cei ce doresc a ocupa acest post să se adreseze numitului notar în scris, și li-se va comunica imediat condițiunile. Postul se pôte ocupa îndată.

Credința cănelui. O pildă nouă despre priceperea și credința cănelui ne arată cazul, ce s'a întâmplat de curând în Paris. Un vîndător de lapte își lăsă căruța cu vasele pline de lapte în stradă până ce a intrat la un mușteriu al său să furnizeze marfa sa. Lângă căruța era cănele omului, însărcinat de stăpânul său să păzescă calul și căruța. Ce să veți însă? Abia se îndepărta omul, étă doi hoți se urcă în căruța și dau biciu calului. Cănele se luă după căruța, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic. În momentul însă când au sosit hoții la țintă și voiau să deshamă calul plin de spume — căci îl mănără tare — cănele sare la unul din hoți și îl apucă de gât. La strigătele lui, étă un polițist, care repede cunoscu cum stă treba și arestă pe cei doi hoți.

Avis. Subsemnatul am onóre a aduce la cunoscința on. public, că mi-am aranjat din nou prăvălia mea de croitorie cu diferite postavuri moderne, de calitățile cele mai fine, precum și cămăși, gulere, manșete, cravate, mănuși și altele etc. În legătură cu aranjarea din nou a prăvăliei mele, am pus la dispoziția st. clienți și un salon elegant pentru probarea hainelor. Rog deci pe P. T. domni din inteligență și popor din loc și de la sate pentru o cercetare numărósă. În numărul viitor de Duminecă va apare un anunț, cu privire la prețul fie-cărui rând de haine după calitatea postavului, precum și de pardsiuri, paltone și altele etc. Brașov, Martie 1905. — Cu distinsă stimă Petru Pavel, croitor.

Chinuri torturătoare sunt partea aceluora, cari nu se îngrijesc de sănătate, și decă se întemplă să se îmbolnăvescă, nu e în stare să găsescă adevăratul leac al suferinței sale. Multe mii de omenii au adresat scrisori de mulțumire la producătorul alifiei Zoltan, fiind-că prin întrebuințarea acestei vestite alifie au scăpat de reumatism și soldină. Acésta alifie se capătă cu 2 cor. în farmacia lui Zoltan, Budapest V Szabadságter. Este de folos a scri acésta pentru orii și care suferă de dureri de cósle, junghiuri.

De ce iubesc damele laptele de castraveți a lui Balasa? Pentru că acest lapte face să dispară de pe obraz după 2 séu 3 întrebuințări pișturile, petele de ficat și imprumută feței un teint alb, fin și firesc. Fără îndoială cosmetic sigur și nevătămător. Sticla 2 cor. Săpun de castraveți veritabil engl. 1 cor., pudră de castraveți 1 cor. 20 și 2 cor. Se capătă în tóte farmaciile. Se trimite cu posta de farmacistul C. Balasa, Budapest Erzsebetfalva.

În favorul „Casei Naționale“
(Museului istoric și etnografic român din Sibiu)

Comitetul despărțământului I (Brașov) al »Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român« va arangia

Duminecă în 13/26 Martie 1905 în sala festivă a gimnaziului roman din loc un matineu musical și literar cu următorul

Program:

1) Cuvânt introductiv de directorul despărțământului. 2) D. G. Kiriac: *Trei cântece populare* pentru cor mixt: a) »Strină pe lume«, b) »Jalea orfanului«, c) »Morarul«, executate de corul Reuniunii de cântări, condus de d-l G. Dima. 3) d-l Virgil Onișiu: Lectura unei schițe. 4) d-na M. Baiulescu: »Două poezii«. 5) *Trei cântece* cu acompaniament de pian: a) Alabief: »Privighitorea«, b) I. Scarlatescu: »Doină«, c) H. Kirchner: »Fôie verde de bujor«, executate de d-na Elena Ciurcu. 6) D-șora Ecaterina Pitiș: »Două poezii«. 7) *Trei cântece* pentru cor mixt: a) G. Dima: »Ce faci, Ioană?«, b) G. Dima: »Plugurile«, c) G. Dima: »Nu-i dreptate«, executate de corul Reuniunii de cântări, condus de d-l G. Dima.

Inceputul la 3 ore p. m.

Prețul intrării: Locul I numerotat 1 coronă; locul II numerotat 60 bani; intrare parter 40 bani; intrare pe galerie 20 bani.

Bilete se află de vîndare la firma N. Dușoiu (Piața mare) și în ziua de producțiune între orele 2—3 la cassă.

Contribuiri separate pe séma »Museului istoric etnografic« se pot face în ziua de producțiune la cassă séu în alt timp la casierul desp., d-l Sofr. Roșca, funcționar la filiala băncii »Albina«.

Comitetul societății pentru fond de teatru român

decerne două premii, unul de 500 cor. și al doilea de 300 cor. pentru cele mai bune piese teatrale din câte i-se vor prezenta până la 1/14 Octomvrie a. c. între următoarele condițiuni.

1) Subiectul piesei să fie luat din viața poporului român, ori a clasei noastre culte (în privința estensiunii și a genului piesei nu se pune autorului nici o restricțiune.)

2) Manuscriptul să fie scris clar și legibil, tot numai pe o față de hârtie.

3) La manuscript se va alătura un plic sigilat, avînd pe avers titlul piesei, ér în lăuntru un bilet cu numele complet al autorului.

Manuscriptele sunt a-se trimite la adresa secretariului societății d-l Dr. Iosif Blaga în Brașov (Brassó).

Piese premiate se vor tipări pe cheltuiala Societății, autorul va primi 50 exemplare tipărite.

Brașov, 5/18 Martie 1905.

Pentru comitetul Societății:

Virgil Onișiu m. p.,
v. președinte.

Dr. I. Blaga m. p.,
secretar.

venia cântecul. Scoborînd pe un loc țepiș, spre mirarea lui, vede lângă o fântăniță mică, cu pereții de mușchiu verde ca edera, o copilă frumoasă ca un ingeraș scoborit din cer. Se uită la ea, cum clădea fântănița și cum cânta, de întreg codrul răsună de glasul ei dulce și plăcut. Nu stete mult în cumpene, făr' îndrăsnit cum era, a alergat la copilă, și dicându-i »bună ziua« — s'a rugat ca să-l lase și pe el să-i ajute ia clădirea fântăniței. Copila tinerică ca o di de primăvară și bună de inimă cum era, îl lăsă bucuros, și așa amândoi puindu-se pe lucru, îndată isprăviră clădirea fântăniței. Dér cu cât se găta mai iute, cu atât le părea mai rău, căci le era greutate, că trebuie să se depărțescă. Nu vorbiseră nimic, făr' numa cu dragoste se uitau unui la altul și li se părea, că atât de mult au vorbit. Erau oboșiți în priviri, și inimile păre că le erau însetate de o dragoste înfocată. În urmă fetișora se scuiă și privindu-l încă odată cu tótă setea ochilor ei neastempărați, cu glasul ei frumos de feciôră, îi duse: »Voinice, spune-mi cine ești și unde locuiesci,

căci eu înainte de a te cunosce, atât de multe ori te-am visat, încât de amoru-ți fără de păreche, pôte că m'ași fi prăpădit. Ți spun, că te iubesc, cu dragostea ce o pôte avea o fată de vârsta mea; dér étă sôrele apune și eu trebuie să mă întorc de unde am venit. De vrei mâne să ne întilnim, vino érá. Rămâi cu bine«.

Cât ce sfârși, se făcu nevădută. Împăratul rămase uimit și nu-i prea venea să credă de ceea-ce văduse, i se părea, că a visat. Obosit de alergat, în urmă s'a întors acasă. Se culcă, dér de adormit nici vorbă. Mereu se cugeta la frumușica, cu care se întilnise éri. Era așa de obosit de drum, de'l dureau tóte membrele, și totuși cugetând la frumsețele și glasul ei atât de fermecător, nu putea să adormă. Ar fi dat o comóră întregă, numai ca să pótă închide ochii și numai o clipită.

Sôrele răsărise. Era sus de o suliță și el încă tot nu s'a sculat, mereu gândeala »ea«. În urmă se scólă. Își ia straița cu merinde și săgéta, și cu capul îngreunat de neodihnă îndelungată, se îndreptă spre codrul cu frunța desă și cu mândruța a-

lăsă. Când era sôrele drept la amiazi, so-sese obosit la fântăna cu pereții de mușchiu verde ca edera, și cum era obosit se plecă ca să beie din ea, dér cu cât se pleca mai tare, cu atât mai tare scădea și apa. În urmă a scăput de tot fără ca el să-și fi udat barem odată buzele. Împăratul se gândise, că trebuie, că acésta fântăna e fermecată, dér ce puté el să facă; căci ca om pământén ce era, nu se putea lupta în contra farmecelor. Insetat cum era, cădu obosit la pământ, unde a și adormit cu capul sub umbra unei tufe de alun. Însă nu peste multă vreme aude ér un glas femeiesc, dér' acesta i se părea cu mult mai fermecător ca cel din ziua trecută, și era atât de jalnic, încât chiar și fără voia lui și prin somn încă începă a plânge. În urmă se trezi și spre mirarea lui se vădu înaintea fetei dorite, care cu p'urul despletit sta în genunchi și plângea v'ersând lacrimi calde ca para focului, și duse: »Voinice pământean, de vrei să mă iai de soție, vino și mă du în casele tale, căci de nu, eu nici până mâne nu trăesc, fiind-că

tu ași ai făcut un păcat, vrînd să beai apa din fântăna, care nu a fost alta, decăt viața mea. Tu ai vrut să-mi iai sănătatea, frumseța și viața. Fântăna o ai spurcat și așa eu mi-am pierdut viața«.

Împăratul însă cu pofta lui diavolească ca să o ia în brațe, dér fata mîniindu-se, năcăjită cum era, i-a dis blăstămându-l: »afurisit se fie locul unde locuiesci, numai arbori și pomi să crească, ér casele tale prefacă-se în praf și cenușe, ér tu să te prefaci în cocoș — care ziua se stai ascuns de lumina sôrelui, ér nóptea nevădut de nime, să te sui pe ruinele caselor tale și să strigi nopți întregi »cucurigu«, căci e păcat ca trupul t'eu păcătos, să între în pământul ce l'a făcut Dumneșeu«.

Fata apoi s'a aruncat în fântăna, care îndată de-amăganul ei s'a astupat și înțelenit, ér împăratul s'a prefăcut în cocoș, stînd ziua ascuns prin codri, ér nóptea odată în an cîntă și acum pe locul unde i-a fost casele, ér locul acesta omenii l'au numit: »La cocoș«.

Sciri din străinătate.

Parlamentul german a discutat proiectul de lege privitor la *sporirea armatei germane*. Dep. socialist Bebel a declarat, că armata germană este destul de tare pentru orî-ce eventualitate, dîr, că poporul nu pôte acoperi enormele cheltueli cerute. Dep. Neumann, conservator, Oriola, liberal național și Lieberman de Sonnenberg, din uniunea economică, au vorbit în favoarea proiectului.

Ministrul de război declară, că e nevoie de o cavalerie mai bună și mai numărösă. În sfîrșit proiectul a fost primit în a doua cetire.

»Reichstag«-ul a discutat apoi proiectul pentru reducerea serviciului militar la 2 ani, printr'o lege specială.

Luni a avut loc, în birourile societății agricole austriace din Viena, adunarea reprezentanților cercurilor agricole din Germania, Austria și Spania, pentru a se informa asupra creării *institului internațional agricol* propus de regele Italiei. Discuția a început printr'o conferință a d-lui David Lubin din California. Adunarea a luat cunoștință de comunicările făcute, pentru a le răspîndi în cercurile austriace. Toți au recunoscut marea însemnătate a acestui institut, a cărei inițiativă a fost luată de Regele Italiei. S'a emis avisul, ca această instituție, să fie compusă din reprezentanți aleși de toate organizațiile agricole ale statelor.

Din Constantinopol se telegrafiază, că crucișătorul austro-ungar »Sigetwar«, avînd pe bord pe contra-admiralul Petruski și mai mulți ofițeri ai escadrei Austro-ungare a sosit Mercuri aici. Toți ofițerii au fost prezentați Sultanului. Mercuri s'era s'a dat un prînz de gală la Yldiz-Kiosk, la care a luat parte și ambasadorul Austro-Ungariei. Vineri oșpeții vor asista la serbarea Selamlucului; ei vor pleca Sâmbătă din Constantinopol.

Alegerea de primar din Rêșnov nimicită.

Rêșnov, Martie 1905.

On public cetitor al »Gaz. Trans.« fiind în curent cu cele întimplate la alegerile comunale din Rêșnov din rapôrtele publicate în acest jurnal în nr. 259 și 262 din 1904, vin prin această a-i face cunoscut cele întimplate ulterior.

Alegerea de primar întimplată în 5 Decemb. 1904 a fost ilegală, precum s'a arătat prin protestul celor 400 de alegători cari pe jos în timpul ernei și nepregătiți au mers la Brașov, de au protestat verbal la d-l comite suprem. Indată, după reintorcerea de la Brașov, Românii au înaintat un protest strașnic în scris la comitat.

Sașii, prevădînd că alegerea de primar va fi nimicită, au conchemat o comisiune, compusă din Sași și Români, ea să caute a apiana lucrurile și Românii să se retragă recursul, promițîndu-li-se 2 posturi de jurați. D-l par. I. Hamsea conchiamă o adunare de câți-va fruntași ai Românilor și le spune, că fiind la Brașov s'a întîlnit cu d-l vice-span și l'a învitat să se retragă recursul, fiind acesta subscris de ambii domni preoți în numele Românilor, D-l Hamsea declară, că fără scirea și consimțămîntul poporului nu pôte, deci într'ebă pe cei prezenți, că ce ar fi de făcut? Cei adunați decid, că protestul să se retragă, dîcă primarul ales pe cale nedreptă demisionază, ér Românii li-se asigură locul a doi jurați, apoi în cazul când Sașii ar insista pe lângă primarul lor Bosch, noi să ne învoim cu rămînerea lui în acest post, înșe în schimb să ne dea 3 posturi în antistie.

Cu această marșrută au fost aleși a se prezenta în ziua hotărîtă la d-l vice-span domni preoți I. Hamsea și C. Proca și comerciantul G. Ilie, care nu lipsesce de nicăiri unde se cer jertfe morale și materiale pentru înaintarea poporului din care face parte.

Acastă comisiune arătînd d-lui vice-span dorința Românilor, d-sa se arată aplecat a primi orî-care din condițiunile Românilor; numai notarul Pfaff, reprezentantul Sașilor declară, că ei numai așa ne dau 2 posturi de jurați, dîcă ne retragem recursul, ér condițiunile Românilor nu le primesce. Astfel nu s'au ajuns la nici un rezultat, ér *congregația de primăvară a comit. Brașov, ținută în 16 Martie c., a nimicit alegerea de primar.*

Acuma stăm în fața unei noue alegeri, la care se cere, ca Românii să fie uniți, să lupte cu toate mijlocele legale, să nu se lase a nu-și validita drepturile lor acum când Sașii au declarat prin omedii lor, că nu vor face nici o concesione, ceea-ce nici nu ne trebuie.

Românii să nu se lase înfricați de nimic ca și la alegerea trecută, cu toate amenințările că la alegerea viitoare ni-se vor trimite pe cap nu numai jandarmii, ci și o companie de soldați. De toate aceste măsuri înșe nu e lipsă, de ore-ce poporul mai pacinic, mai conciliant ca poporul român nu există. Acesta au dovedit-o Românii peste tot și mai ales la alegerea din 5 Decemb. a. t. Prin astfel de mijloce, numai la ceva bun nu se va ajunge, căci poporul liniștit, vîdîndu-se astfel presionat, se va indigna, ér de urmările indignării poporului cine va lua responsabilitatea, după depărtarea miliției, afară de cei ce voesc a întimida pe cei-ce pe căi legale voesc a-și validita drepturile lor.

R. C.

Din Bistrița.

Adunarea generală a reuniunii I de înmormîntare a locuitorilor români gr. cat. din Bistrița.

Crezînd de o deosebită importanță rolul ce-l au reuniunile de înmormîntare, vîdînd, că raportul trimes la timpul său, — din cauza poștei — nu a ajuns la destinație, vin a vi'l trimite a două oră.

Duminecă, în 5 Februarie a. c. la orele 2 d. a. »Reuniunea I de înmormîntare a locuitorilor români din Bistrița.« s'a ținut a VI adunare generală, în salele școlii elementare române gr. c., fiind de față un frumos număr de membrii.

După-ce d-l Dr. Gavril Tripon adv., președintele și directorul executiv, prin o frumoasă și însuflețitoare vorbire a deschis adunarea, a urmat alegerea comisiunii verificătoare, în care prin aclamațiune s'au ales domni A. Pop, V. Lung și A. Franck.

Cetindu-se raportul direcțiunii s'a constatat, că direcțiunea în decursul anului expirat a ținut 11 ședințe, în care s'au pertractat și rezolvat toate afacerile curente, și s'au luat măsurile potrivite pentru înflorirea și înaintarea reuniunii.

Direcțiunea și de astă dată a dat dovedii de o netăgăduită muncă prestată cu multă abnegațiune și jertfă, fiind în totdeuna imparțială și lucrînd conform §§-lor din statute.

Cassarul cetindu-și raportul despre starea și mișcarea casei, constată, că în decursul anului expirat s'au întimplat 16 casuri de mörte, după cari, celor competenți și îndreptățiți Reuniunea li-a scvit suma de 2140 cor; cu 1110 cor. mai mult ca în anul precedent.

Reuniunea la începutul anului 1904 dispunea de 11.534 cor. 86 fil. Prin încasări de taxe de la 22 membri noi, ca taxă de înscriere a încurs suma de 55 cor. 44 fil.; de la 8894 solvirii de câte 52 fil. s'a încasat suma de 4624 cor. 88 fil., ér interese după capitalul depus au fost 618 cor. 43 fil.; sporul în capital e de 1904 cor.

S'a scvit funcționarilor pe întreg anul 370 cor. Competința direcțiunii după 11 ședințe, suma de 131 cor. Amintesc cu plăcere, că On. membrii din direcțiune competența ce li se cuvinea după 2 ședințe, au destinat-o și distribuit-o, jumătate

ca ajutor unei femei bătrâne și lipsite, ér jumătate pentru nou edificîndă biserică din Sebeșul de sus.

Competința membrilor revisori 30 c. Diverse spese 9 cor. 32 fil. Decî bilanțul s'a încheiat cu o creștere de 2585 cor. 43 fil. Astădî reuniunea dispune de capitalul de 14.120 cor. 29 fil., din care 6464 cor. 76 fil. e depusă spre păstrare la institutul de credit »Bistrițiana« și 7655 cor. 53 fil. e depusă la institutul »Coróna«.

Pe lângă această sumă Reuniunea mai are și unele pretensiuni mai mici pe la unii membrii rămași în restanță, apoi mai are o mulțime de protocoale, dulapuri, sigile etc.

Notez, că Reuniunea dela începutul activității sale a plătit celor competenți, competența statutară după 82 casuri de mörte, suma de 9653 cor.

După cetirea tuturor rapôrtelei, direcțiunii și funcționarilor li s'a votat absolutoriul; apoi a urmat închiderea adunării.

Amintesc cu plăcere, că în fruntea acestei reuniuni condusă și nutrită de cea mai nobilă țință, se află ca membrii în direcțiune următorii: Dr. G. Tripon, director și președinte; Ștef. Poruțiu v. preș. Iuliu Chitta secret. Ciril Negruțiu cassar, Theodor A. Bogdan, Ioan Moldovan, M. Dorofteiu, V. Bugnariu, P. Butuc, P. Șomfălean, N. Sângeorzan, St. Vermeșan, St. Filimon, ca membrii.

Români, nu pregetați a înființa Reuniunii de înmormîntare. Cu informații servesc cu plăcere și biroul reuniunii noastre.

— tab. —

Reuniunea

învățătorilor români uniți din Archidieceasă.

XXV.

De lângă Murêș, Februarie 1905.

Membrii fundatori sunt benevolii. Ei plătesc în favorul augmentării fondului reuniunii odată pentru tot-deuna din bunăvoință cel puțin 40 coróna, prin urmare ei sînt binefăcătorii și mecenaiți reuniunii. Se cuvinea dîr ca nu numai învățătorii să cunoască pe binefăcătorii lor, ci și publicul cel mare să scie, cine sacrifică în interesul înaintării și progresului reuniunii și prin asta pentru cultura poporului nostru.

Din aceste considerări aflaiu cu cale a-i enumera în articolul precedent XXIV pe toți membrii fundatori cu numele, starea lor socială și încât s'a putut și ubicațiunea lor. Aflu cu scop, ca spre a stîrni ore-care emulație între despărțiminte se amintesc cu astă ocaziune și despre numărul membrilor fundatori aflați pe teritoriul fie-cărui despărțimînt. Biroul central al reuniunii a publicat în organul reuniunii »Fôia Școlastică« din Blașiul nr. 15, 16, 17 și 18 anul VI 1904 cu numele pe toți membrii reuniunii. Din consemnarea asta vedem, că din toate despărțimintele mai mulți membrii fundatori are Blașul, cu totul 10, apariția asta laudabilă nu o putem califica ca un merit al oficialilor său al membrilor reuniunii, ci împrejurării îmbucurătoare, că în Blașiul sediul central al reuniunii, avem mai mulți bărbați cu inimă pentru înaintarea culturală a poporului, care sciu sacrifica pentru progresul reuniunii. Toți învățătorii sntem cu cea mai mare recunoștință și mulțămită față de binefăcătorii noștri. După Blașiul urmîzî Făgărașul are mulți membrii fundatori, adecă 9, Reghinul săsesc are 6, Alba-Iulia 3, Giurgeu 2, Clușul 2 și Aiudul 1. După conceptul indicat nu se pot lăuda cu nici un membru fondator despărțimintele: Arieșul, Baia, D. S. Mărtinul, Coșocna, Indolul, Murășul, M. Uioara Roșia-montană, Turda, Catina, Dârgea, Iernotul, Ludoșul Murășului, Mediaș, Ibașfalăul, Pogăceaua, Șebeșul săsesc și Sibiul.

Eu în enumerarea acestor date m'am ținut de conceptul biroului central, dîcă în acela oare ore-care erore, zace în interesul bine înțeleș al concerentelor despărțiminte, ca să se corégă.

După starea lor socială dintre membrii fundatori sînt mai mulți preoți, vre-o câți-va învățători pensionați și între toți mai puțin din clasa așa dîșă inteligentă, cari fôrte mulți ca advocați, medici și proprietari se află în stare materială mai îmbucurătoare, prin urmare s'ar puté înscrie ca membrii fundatori, numai să fie cine să-i îndemne.

Murêșanul.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 22 Martie. Partidele din opoziție au ținut adî o conferință comună în hotelul »Regal«, la care au participat numeroși reprezentanți din toate partidele coalițiunii. Conte Apponyi, a ținut un discurs fulminant, în care a desfășurat situațiunea actuală dîcînd, că orî-ce s'ar întimpla, lupta să va sfîrși »cu victoria națiunii.« Apponyi a prezentat apoi un proiect de rezoluțiune în care se dîce, că deorece *Coróna nu vré să împlinescă pretensiuni-le coalițiunii privitoare la armată și cîdînd și cestiunea teritoriului vamal independent*, comitetul diriguitor e de părere, că partidele coalisate nu pot primi să constituie din sinul lor un guvern și conferința să enunțe *menținerea și mai departe a coalițiunii*. Proiectul de rezoluție a fost primit cu unanimitate.

Budapesta, 22 Martie. Diferențele între Corónă și partidele opoziționale culmîră în următoarele: *In cestiunea economică* Maj. Sa a pus ca condiție primirea convențiilor comerciale încheiate cu statele streine. *In cestiunea militară* Coróna a declarat categoric, că nu mai face nici o concesione peste cele ce s'au stabilit în programul comisiunii de 9. *Nu vré*, prin urmare, *nicî măcar să audă despre limba de serviciu și de comandă maghiară*. Coróna a refuzat de asemenea propunerea coalițiunii ca decisiunea în afacerile militare, să se amâne și să nu se ceră sporirea contingentului de recruți și votarea creditului extraordinar de 450 milioane cor.

Petersburg, 22 Martie. Sciri din Manciuria asigură, că armatele rusesce se retrag în cea mai completă ordine. Linevici a raportat ministrului de război, că a reorganizat armata și a făcut o nouă dislocare. Armata a fost împărțită în trei părți. Cartierul general rusesce se află în Sipinkai.

Milano, 22 Martie. Luigi Barzin corespondentul ziarului »Corriere della Sera« din cartierul lui Oku anunță că în retragerea lor Rușii au incendiat toate gările de-alungul liniei ferate. Pierderile Rușilor în morți-răniți și prinși se evaluează de Japonesi la 170.000 ómeni. Pierderile Japonesislor încă au fost înspăimîntătoare. Ei au avut cel puțin 70.000 soldați omoriți în luptele de la Mukden.

Petrecerea universitarilor români din Clușii

(Impresii).

Începutul era fixat pe opt ore! Era opt și jumătate și încă nu venise nimeni dintre invitați! Aranjierii se preumblau necăjiți dintr'un loc într'altul! Ocupațiunea lor nu afla aplicare. Casarul și controlorul fluerau a pagubă. Secretarul sta posomorît într'un colț. Ici colo se aușiau dialoage cu conținut trist: »Nu vine nimeni, frate. Ne am dus pe copecă. O să avem un deficit memorabil«. O gură mai reutăciósă repeta mereu: Aranjierii au să acopere deficitul, căci ei au făcut petrecerea.

De-odată atențiunea tuturor fu atrasă de scărțitul ușii. O copilă gingașe intră surizînd urmată de părinți. Aranjierii dau busna spre ușă. Norocul e numai al unuia. Fericit ca un erou după triumful cîștigat în bătălie, conduse pe drăgălașa copilă în sală. Cassarul ia zimbînd bancnota de deuce coróna din mîna dărnucului părinte al gențilei copilice. Controlorul îi introduce numele în listă apăsînd, binișor creionul. »Alții« strigă un aranjier. »La lucru băieți«, strigă secretarul, »nu ne-au uitat Românii vedeți-i cum vin, depărtați-vé de lângă cassă, să fie loc«.

Copile cu păr bălaiu, cu fețe ca trandafirul, cu frunți senine, cu ochi ca albastrul cerului, séu ca mura câmpului, îmbrăcate în toalete fermecătoare apăreau sprintene întovărășite de fericitul gând al dansului. În urmă veniau bunele mame, cari își urmăreau cu fericire vădită ficele pline de grație, ce sburau la brațul aranjierilor în sală. În urmă veniau toți cu pungile pline. Cassarul primea mereu, controlorul scriea vortos, ér secretarul își freca mâ-nile de bucurie.

Erau 10 ore și Românii tot mai veniau. Bucuria strălucea pe fețele tuturor. Toți alergau voioși în drépta și-n stânga. „Venit, frate, venit regal, acum ne putem petrece, coconite avem destule“. „La dans copii“, strigă președintele.

Punctul prim din program se începea cu hora. Córdele viórelor încep să vibreze. O horă mândră, o horă impunătoare românească se încinge în drăgălașa sală. Jócă Românii, glumesc cavalerii, rid domnișórele, „Trei pași la stânga binisor și alți trei pași la drépta lor, se prind de mână și se desprind și bat pământul tropotind în tact ușor“. Sună parchetul sub picioarele sprintene ale Românilor jucáuși.

Urmézá valsul visător, bostonul. In-tréga viéță din sală pare un vis. Dér ici colo se aud șópte.

Dansul ține până dimineța la patru ore, când o sîrbă sburdalnică, lărmitóre, îi pune capét.

Toți se împraștie fericiți cătră casă. Casarul, controlorul și secretarul se bucură de succesul material, ér președintele face elogii succesului moral al petrecerii.

Voicu Nițescu.

Din Dêrstele Brașovului.

— 1 Martie v. 1905.

Tinerimea nóstră de aici precum în anii trecuți așa și acum Duminecă séra în 20 Februarie a. e. a aranjat o producțiune declamatorică-teatrală împreună cu dans, despre care binevoirăți a lua notă și în prețuita „Gazetă“, — producțiune la care poporul nostru a participat cu drag și în număr fórte mare. Sala berării Czell din loc era plină de lume, așa că tóte locurile erau cu desăvêrșire ocupate de privitorii.

Succesul moral al acestei producțiuni a fost și de astă-dată peste tótă așteptarea, așa că și străinii inteligenți, cari erau de față au rēmas uimiți de priceperea și vioiciunea tinerilor nóștri din popor precum și de modul cum scia fie-care să-și jóce rolul séu. Stimă și recunoscintă se cuvine unor astfel de tineri, cari sciu și vréu să se însuflețéscă pentru-ce e bun, adevérat și frumos și în chipul acesta sciu să procure din când în când și poporului din care fac parte, câteva momente de plăcere, cum au fost și acestea despre care vé scriu.

După producțiune s'a încins o horă mândră și frumósă, de-ți era drag s'o privesci. Astfel în veselie, voie bună și armonie și-au petrecut cei bētrâni cu cei tineri până în zorile zilei următoare, când fie-care se duse deplin mulțumit.

Succesul material înocă a fost destul de frumos, avénd ca întrate cor. 172-30. Scădénd din suma acésta spesele de cor. 107-88, resultă un venit curat de cor. 64-42, care sumă s'a și predat comitetului parochial spre a o alătura la fondul pentru adaptarea șólei nóstre gr. or. din Dêrste.

Cu acésta ocaziune am primit și câteva suprasolviri de la: d-șóra Otoban cor. 1-60, d-l Petru Pavel cor. 1-60, d-l Magyari Iános b. 20, d-l Klein Georg cor. 1-20, d-l Weisz Ferenz cor. 1-20, d-l Zeidner Gustav cor. 1-60, d-l Gódrí Márton, învêțător de stat b. 40. În numele comitetului parochial, subscriții aducem cele mai călduróse mulțămiri atât binevoitorilor suprasolvenți, cât și tinerimei nóstre, care n'a crutat nici timp nici ostenélă pentru un scop de bine-facere ca și cel de față. Înainte numai, tot înainte, ca tot mai tare

să se adevereze cuvintele: „la fapta bună puțin se adună, dér mult pot puținii bunii împreună“.

Ioan Broșu, Constantin I. Moarcăș.
preot și cassar.

Literatură.

»Lucafărul« nr. 5 a apărut la 1 Martie v. cu următorul sumar: 1) La pictorul Luchian, de V. Cioflec. 2) Mi-e drag (poesie), de M. P. 3) Dăscălița, de Al. Ciura 4) În visurile mele (poesie), de A. Seca. 5) Costea pădurarului, de I. Agărbecean. 6) La un moment și învins (poesii) de O. G. 7) Brașóve, de S. Tamba. 8) Cântec și Pe drum (poesii), de A. O. Maior. În *Adaos*: Premiul »Lucafărului«, de Al. Ciura și Oct. C. Tăslăuanu. Cronica. Dări de sémă Poșta Redacțiunei. Numérul acesta al frumósei reviste are numérose ilustrații: a) Pictorul Luchian, b) Dumitrițe, c) Țiganca cu ulcica, d) Case în Constanța, e) Pictorul de el însuși, f) Birt fără mușterii, g) Colindătorii, h) Pepeni și mere, — tóte de St. Luchian, apoi caricatura lui Luchian de Petrescu. În sfârșit portretul bine reușit al regretatului canonic I. V. Russu din Blași. Redacția și administrația: Buda-pesta IV. Str. Zöldfa 7. Abonamentul: 12 cor. pe an. Ediția de lux 20 cor. Pentru străinătate 16 coróne. Apare de 2-orí pe lună.

»Arhiva«. Anul XVI. nr. 2. (Orí-ce corespondență se se trimite pe adresa: A. D. Atanasiu — Iași). Apare odată pe lună. Abonamentul pe an, atât în România, cât și în străinătate 15 lei. N-rul 2 are următorul sumar: Teodor T. Burada: Inceputul teatrului în Moldova. Tiberiu V. Crudu: Din sat de la noi (Crâmpeiu). Romulus Sevastos: Istoricul vâei Dunării. C. Teodorescu: Fiori de primăvară (poesie). G. Pascu: Romanați, Românești, Roman. Dări de sémă. Ilustrațiuni: 1) Mănăstirea Trei-Erarchi din Iași, înainte de restaurare în anul 1845. 2) Turnul Goliei din Iași restaurat (în 1902). 3) Mănăstirea Goliei din Iași. 4) Biserica Trei-Erarchi, reedificată în 1904. 5) Biserica S-tu Neculai Domnesc, rezidită în 1904. 6) Mănăstirea Bărboi, în 1904.

Folosul sémănatului în rënduri cu mașina.

Mașina de sémănat în rënduri, cu tuburi numită „mașina Drill“ este recomandată de tóte stațiunile agronomice din Germania ca fiind cea mai bună pentru următoarele motive: sémănatul se face mai bine și uniform. Déocă proprietarului mare îi dá mâna să cumpere o astfel de mașină, nu mai puțin și micilor agricultóri, cari în reg. Würtemberg sunt asociați în așa numitele „Societăți agricole“, cari prin cotizații anuale își procură unelte și mașini agricole. Fie-care societate agricolă dintr'o comună își trimete reprezentantul ei în adunarea „generală“ care se întrunesc de 2 orí pe an în capitala districtului. Președintele acestei adunări este un profesor de agricultură séu o altă persoană cunoscutóre în materie agricolă. Aci se discută nevoile plugarilor, ér la urmă se procură în comun mașinile trebuincióse societăților agricole comunale, cari au un preț cu mult mai scădút, decât decă s'ar procura în parte. Étá decí folósele cumpărării în comun, se vedem și folosul mașinei: Sémánța aruncată în pământ, spre a puté încólți, are nevoie de aer, umeđelă și căldură; lipsind una din aceste condițiuni, încólțirea n'are loc. Dér s'a constatat, că după una din aceste condițiuni, se află în cantitate mai mică decât strictul necesar încólțirii, acésta încă póte suferi. Sémánța trebuie pusă în pământ la o așa adéncime, încát făcótorii germinațiunii să póta lucra de-opotrivă. Când sémánám trebuie să ținem sémă de acest fapt, ca unele séminte să nu cadă prea la suprafața pământului, ér altele să fie adéncite prea mult, cáci atunci plantele cresc nepotrivit. Séminte adénc sémánate nu încólțesc séu fórte greu, cáci aerul nu póte ușor străbate la ele, tot astfel se întâmplă și cu sémánța puțin adéncită în pământ cărei lipsindu-i umeđela necesară, capéta rēdăcini slabe și ca urmare o plantă pi-

pernicită, care fórte ușor suferă la geruri. Ca factorii germinațiunii să lucreze puternic și de-opotrivă la tóte sémintele, se cere ca ele să fie puse la o anumită adéncime și acésta condițiune variază după plante, teren și climă; la o adéncime sémánám trifoiul și la alta porumbul. Stațiunea agronomică a fie-cărei regiuni e datóre să publice datele respective după experiențele făcute, — lucru de altfel cunoscut în tótă Germania.

Spre a puté satisface aceste cerințe ale sémănatului, suntem siliți a sémăna în rënduri cu mașina, ca fiind cea mai de preferat în acest scop. Ea aședă tóte sémintele la adéncimea pe care noi o voim, ținénd sémă de cele sus díse. Efectul mașinei se cunósce la rēsărirea plantelor sémánate cu ea, cáci ele prind rēdăcini puternice și nu sufer așa ușor la geruri séu uscăciuni. Afară de acésta sémánatul în rënduri cu mașina, dau plantelor și spațiul cerut de ele spre o dezvoltare normală. Sémánând cu mașina prin împrașciere, séu cu mâna sémintele cad de regulă în unele locuri mai mult, în altele mai puțin, în primul cas plantelor lipsindu-le spațiul necesar de dezvoltare, cresc anevoie, îndesându-se unele în altele, și mai ales cerealele produc un paiu slab, spice scurte cu bóbele mērunte, ér în al doilea cas aruncând puțină sémánță pe unele locuri am pierdut cu acésta greșală o parte din teren, care nu produce nimic, deși am cheltuit cu el, prin arătură, guanoire etc., ér buuenile găsesc mijlocul de a-se înmulți. Sémánatul în rënduri mai are folosul că dezvoltă plantele de-opotrivă, au mai puțină umbră și ca urmare a acestora internodurile la cereale sunt mai apropiate și decí dau paiului o mai mare tãrie, opunédu-se astfel influenței vânturilor de a cădé. Prin sémánare cu mașina cruțám și din sémánța care după V. Schwarz este cel puțin 20%, ér pentru un proprietar mare costul mașinei este deja plătit într'un an.

Livius Velovan

Folosul și dauna pasérilor.

— Urmare. —

Gh-unóile, cari încă sunt de deosebite specii și mărimi, se numérá între pasările cele mai folositoare ale pomilor și arborilor. Ele se urcă cu ușelă de admirat cu deosebire pe arborii și pomii mai bētrâni, tot déuna de din jos în sus, bat cu ciocul lor cel tare ca cu un ciocan în scórța lemnului bētrân, sub care se încuibéză o mulțime de insecte, pe cari prin ciocănitul acela le alungă către vêrf, apoi ascultă rēcăitul lor și acolo unde s'au grămădit mai multe sparg scórța și cu limba lor cea lungă și lipicioasă le adună apoi cu o poftă mare pe tóte. De multeorí umblă și pe pământ, rēcăie mușinóiele de furnici își bagă limba în acele și apoi o trage încárcată de furnici și le inghite cu plăcere. Ciobul și-l fac prin scorburile arborilor pe cari le găuresc uneorí și ca de 15 metri de afund și acolo își depun apoi ouéle lor albe în număr de 6—8.

Capintortura se numesce așa pentru-că își póte întórce capul în tóte părțile, se numérá între pasările folositoare economului. Ea samănă încátva cu gheunoile, dér pustiesce și mai multe omide, insecte, furnici și ouéle acestora decât acelea.

Pupáza se numérá între pasările folositoare, pentru-că stírpesce mulțime însemnată de oué, omide, păpuși și insecte.

Vrăbiile sunt pasările cari se pot vedea pretutindenea în curte, în grădină în câmp și prin pădure, de unde adună cu deosebire primăvara sumedenie de gândaci de Maiu, omide și fluturi, cari în lipsa lor așa s'ar înmulți de tare, încát ar nimici tótă róda pomului. Pe lângă tóte aceste ele se numérá între pasările strică-

cióse plugăritului, fiind-că după-ce încep a-se cóce holdele năvălesc pe ele, unde mai mult strică decât mănca de óre-ce până sug séu sdrobesc câte un grăunț obóră de pe spic alte trei patru. Peste érnă devin folositoare prin aceea că adună și stírpesc sumedenie de grăunțe din buruienile de pe câmp și grădină.

Codobatura (pasérea plugului) se numesce așa, fiind-că umblă mai cu sémă după brazda plugului, de unde adună tot felul de insecte, vermi și omide. Afară de acestea ea mai consumă sumedenie de muște, țințari și alte insecte aripate. Trăesce bucurós și în apropierea apelor și e o pasére fórte veselă, de óre-ce códa și-o mișcă neîntrerupt. Codobatura se numérá între pasările folositoare plugăritului.

Țicleanul vînăt, pe care de multe orí îl vedem prin ferestrele caselor prin sură și grădină, consumă tot felul de omide, insecte și vermi, pe cari îi prinde în sborul séu repede. Țicleanul vînăt este o pasére fórte veselă și neastimpărată, de óre-ce cât e lumea nu stă pe loc. Țicleanul vînăt se ține de pasările folositoare plugăritului.

Graurul iubescé mai cu sémă viéța socială, de aceea umblă tot în stoluri séu cărduri mari pe pășunile vitelor, ba une-orí se pun și pe acele și le curățá de insectele, ce se află pe ele, ér de pe pășuni și de prin rímăturile porcilor adună tot felul de vermi, omide și insecte stricăcióse așa că puțină daună ce o face și el uneorí prin vii și grădină devine de tot neînsemnată pe lângă folosul cel mare, ce-l aduce economului. Graurul este numérat între pasările folositoare plugăritului. (Va urma).

Pericolul alifiilor și cosmeticelor.

Ar fi de folos să esplicăm cetitórelor îngrijirea pe care trebuie s'o dea feței. De altfel scopul acestui articol e să le atragem atențiunea asupra pericolului la care se expun întrebuițând pentru față alifi și cosmetice vătămátóre.

Majoritatea femeilor uită că au la îndemână produse puțin costisitoare și fórte bune pentru întreținerea pielii și cad adesea victima reclamei ce se face în diare unor produse cu totul vătămátóre.

Cucónele nóstre citesc bunăórá în cutare diar, că cutare alifie, séu cutare loțiune face adevérate minuni, și aceste reclame sunt însoțite adesea și de certificate. Fără să-și dea sémă că numele din certificate sunt ale unor persoane ficive, se iau după promisiunile anunțurilor și se pot considera fericite, decă produsele reclamelor unor șarlatani sunt cel puțin inofensive și au scăpat numai cu banii cheltuiți, nu și cu fața stricată.

Sunt creme și loțiuni, cari departe de a înfrumșa pielea, produc mai tódeuna rezultatele cele mai deplorabile. Sunt produse despre cari reclamele afirmă că albesc pielea, dér cari distrug epiderma fiind compuse cu sublimat corosiv și iod.

Șarlantani întrebuițéază de obicei în prepararea cremelor și loțiunilor ingrediente puțin costisitoare și le dá mâna să facă cea mai întinsă reclamă și în acelaș timp un scăđémént considerabil revinđétorilor, cari exploatezá vanitatea și credulitatea femenină.

Diferitele metode întrebuițate de șarlantani sunt atât de frauduloase în epoca actuală, încát femeile trebuie să procedă în alegerea accesoriilor lor de toaletă cu cea mai mare precauțiune.

Chimia, care a făcut atâtea progrese, a devenit în mâna persónelor puțin scrupuloase un mijloc puternic pentru a înșela lumea. Nu există ulei, răsínă, óje séu plantă, care să nu fi fost reprodusă chimicesc și cu un preț mult mai ieftin de cât parfumul séu medicamentul curat. Și cum aceste imitațiuni posed fórte rar virtuțile originale, cel mai bun lucru e să se cumpere ingredientele necesare de la o farmacie cunoscută.

Cremele pentru față, săpunurile pentru toaletă, loțiunile pentru piele și pudrele oferă un câmp vast nu numai pentru falsificarea produselor, ci cu deosebire pentru preparațiunile cele mai vătămátóre.

Une-ori grăsimă de capră, cu puțin unt-de-lemn, e prezentată femeilor lesne credetore sub un aspect ispitor ca o cremă admirabilă pentru a păstra și da strălucire feței, absența ori-cărui parfum e menționată ca o virtute, ceea-ce e o greșală, dat fiind că nici o preparațiune de acest fel nu se poate conserva fără parfum.

Alte-ori se atribuie priu reclame unor săpunuri minunate virtuți și lumea naivă cumpără aceste săpunuri străine cu prețuri exorbitante, când poate găsi săpunuri de calitate mult mai bună, cu prețuri mult mai ieftine, fabricate cu cea mai mare îngrijire și conștiințiozitate de fabricii cunoscute din țară.

Naivitatea și credulitatea au fost însă tot-deuna mine nesecabile de exploatat pentru șarlatani.

În locul atâtor creme și alifii dubioase *glicerina pură* e poate cel mai bun mijloc pe care chimia modernă îl oferă pentru întreținerea feței. Ea are proprietatea de a albi în mod admirabil pielea, făcând-o în același timp catifelată. Nu trebuie însă să fie întrebuită curată, căci arde pielea. Există chiar unele epiderme pentru cari nu e bună. În tot cazul trebuie să fie amestecată cu puțină apă parfumată, de portocali, trandafiri sau violete. Pentru pelițele sensibile sau uscate, o soluțiune compusă din un sfert glicerina și trei sferturi apă aromatică, dă cele mai escelente rezultate.

Vaselina albă și untul de cacao conțin de asemenea admirabil unor pelițe, dăr efectele nu se pot determina decât făcând experiență. Untul de cacao prezintă însă desavantajul că îngălbenesc unele pelițe.

În fine *vaselina posedă marea calitate de a nu rincezi* nici odată și are o influență din cele mai apreciable în contra erupțiilor ușoare, provenind dintr'o circulație defectuoasă a sângelui.

(„Expres“)

Dr. Neagoe.

Dare de sémă.

Despre venitele cassei cu privilegiul petrecerii din 11 Martie a. c. aranjată de tinerimea universitară din Clușii:

Contribuiri peste taxa de intrare am primit cu mulțămită sémă la cassă dela d-nii și d-mnele:

Dr. Ioan Vaida-Voevod 20 cor. Vasile Hossu 10 cor. Dr. Victor Poruțiu 8 cor. Fam. Telea 2 cor. Augustin Căciulă 2 cor. Petru Rus 2 cor. Ion Leoca 5 cor. D-na Ranta-Buticescu 10 cor. Ion Codor 1 cor. Vasile Podoaba 10 cor. D-na Motha 12 cor. Colonel Blașii 5 cor. D-na Pop 4 cor. D-na Dr. Mureșan 4 cor. Emil Mandea 2 cor. Tului Roșescu 4 cor. Dr. Iuliu Pordea 1 cor. Valer Vicaș 20 fl. Dr. Simion Tămaș 8 cor. Dr. Aurel Isac 16 cor. N. Coroian 8 cor.

Dinafară ni s'a trimes de la d-nii și d-nele:

Dr. Elie Dăian 10 cor. Dr. Amos Frâncu 10 cor. Dr. Aurel Vlad 20 cor. Dr. Liviu Lemenyi 10 cor. Alexandru Mocsonyi 20 cor. Dr. Iosif Gáll 20 cor. Dr. Zosim Chirtop 10 cor. Dănilă Muntean 6 cor. D-na Véd. Ana German 6 cor. Ioan Bozac 5 c. Dr. Nestor Oprean 10 cor. Mihai Velici 10 cor. Ion Moldovan 4 cor. Dr. Cuparescu 2 cor. Demetriu Pop 2 cor. Coriolan Ternoivan 2 cor. Petru Gavet 5 cor. Absolon Faur 5 cor. Dr. Almășan 5 cor. D-na Dan 5 cor. Dr. Vasile Bian 20 cor. Nicolae Popovici 4 cor. Ion Hațiegan 2 cor. Victor Illyes 10 cor. Artemiu Șarkadi 10 cor. D-na Elena Grădiștean 8 cor.

De tot au intrat: sémă la cassă 359 cor. 20 fl., dinafară 201 cor. Suma percepțiunilor 560 cor. 20 fl., erogațiunii 343 c. 2 fl.

Venitul curat 217 cor. 18 fl.

Primescă toți iubiiții noștri sprijinitori mulțămăta noastră sinceră și recunoscătoare.

Clușii, 21 Martie 1905.

Sever C. Dan, Andrei Macavei,
controrol. cassier

*

Cu ocaziunea petrecerii aranjate la 10 Februarie (5 Martie) 1905 de corul vocal bisericesc, următorii domni au binevoit a suprasolvi: Dr. Nestor Oprean, avocat Sân-Nicolaul-mare 5 cor. Mihai Zomborean, preot Valcani 5 cor. Terențiu Oprean, preot Cenad 2 cor. Ioan Popovici, preot Sân-Nicolaul-mare 2 cor. Silviu Bichicean, preot Nereu 1 cor. 80 fl. Stefan Stefan, învățător Izvin 1 cor. Iosef Retzler, notar Nereu 1 cor. 20 fl. Zimmer Péter, proprietar Teremia-mare 80 fl. Eremie Popoviciu învățător Valcani 1 cor. 40 fl. și Rudolf Walaskiewicz, preot rom. cat. Nereu 80

fl., pentru-ce și pe această cale sincer le mulțămim.

Nereu, la 28 Februarie v. 1905.

În numele corului vocal

George Fleșer,
cassarul corului.

Muscanii și Români.

— Baladă populară. —

„Frunză verde lemn de brad,
Unde-i drumu la Bănat
Cu străinii să mă bat“.
Așa muscânii dicea
Când în țără ne vinea;
Dar Români
Sărăcii
Disu-le-o
Răspunsu-le-o:
„Fraților,
Fărtaților,
De vi-i dragă viața,
Lăsați dru-nu, ba calea,
Și vă duceți airlea,
Și lăsați ăst drum uscat
Și nu mereți în Bănat
Făr' mereți la Țeligrad,
Și vă bateți cu Turcii,
Cu Turcii
Nemernicii,
Că ast' sară pe 'nsărat
Între voi că mi-o intrat
Fată de craiți mi-o luat,
Cal domnesc o înșelat
Și ca vânt-o alergat,
Aver' mari ducându-vă
Pe voi înșelându-vă“.

— „Măi Române

Măi vecine,
De mi-ai spus adevărat
Pe mâne's la Țeligrad
După fata de 'mpărat,
Fata de nu oiă găsi
Nici Țeligrad n'a mai fi,
Că în el cum oiă intra
Pe de trei părți foc i-oiă da,
De trei părți
De nouă părți,
Omenie să-i învâț.“

Cul. del. Theodor A. Eggert,
inv. în Bistrița.

P O V E Ţ E.

Pe timpul năpârlirii părului, adecă în lunile lui Februarie și Martie, sunt vitele mai simțitoare, decî atunci să avem grijă, ca să fie grajdul cald și să nu fie curent de aer. Apoi trebuie nutrite bine, adăogat la fân și ceva orz, ovēs ori alte grăunțe. Asemenea vom îngriji să aibă așternut bun și sémă vom țesală și peria vitele bine. E bine a le țesală sémă, fiind-că rămân în grajd, în căldură, ér nu diminueța, când le-ar strica frigul de-afară, de-ore-ce pe țesală se ia mult păr de pe ele, în cât sunt mai simțitoare la frig.

MULTE ȘI DE TOTE.

Babele.

Interesul ómenilor deja de multă vreme încóce e ațintit la apropierea lunei Martie în jurul *Babelor* — așa numindu-se cele nouē zile începând cu 1-a Martie, sərbătórea cuvioasei Evdochia.

Acéstă cuvioasă e pricina legendei cu Baba Dochia, o ciobancă hărăgósă, care îmbrăcată cu nouē cojóce, se pogórá cu oile din munți la șesuri, lepădând câte unul în fie-care zi, pe cât repedelega pogóri o înconjóră de aer mai primăváros. De obicei totuși a noua zi e mai réutációasă de cât celelalte: cu vânt, plóie, spicuielă de zăpadă, mázărică și luminișuri de sóre — întocmai icóna unei cocóne bătrâne și réutációase. De aci încolo te poți láuda ca țiganul, că ai Pascile și vara în palmă. Ceea-ce nu vrea să dică de loc că mai multe uinsori nu te așteptă: a mieilor, a

berzelor, a cocorilor și a altor jivine mari și mici „al căror nu este număr“ — cum dice Psalmistul.

Au și alte popóre „Babele“, lor însă nu le dic babe, ca la noi. Francesii le numesc *giboulées*, ér Nemții strămutându-le — după clima țării lor — cu o lună mai târziu: *Aprilwetter*, pretutindenți aceeași simbolică sosire a Primăverei.

*

Milíóne ascunse.

Autoritățile americane își îndreptă atenția lor în direcția aflării de bijuterii pe cari renumita înșelătóre, o femeia cu numele Chadwig, condamnată acum câteva zile la 14 ani reclusiune, le-a avut.

Cea mai mare parte din bijuterie se află ascunsă într'un loc sigur în Belgia, unde d-na Chadwig are după presupunerea autorităților americane ascunse vr'o două și jumătate milíóne de franci în ban. Autoritățile au urmărit riguros cumpărările ei de bijuterii și au în mână chitanțe pentru bijuterii cumpărate la Paris și la Bruxel în valóre de 600.000 franci. La acéstă trebuie a se mai adăoga și cumpărările din Berlin, Londra, Geneva, Veneția, Francfort pe Maina etc., cari se urmăresc acum. În Statele-Unite a cumpărat bijuterii și mărgăritare pentru 750.000 franci. Dintre acestea s'au confiscat obiecte în valóre de 300.000 franci. Celelalte le-a deus la diferiți bancheri ca garanții pentru împrumuturi.

Din hărțile d-nei Chadwig reiese, că în ultimii ani de afaceri în Londra a luat cu împrumut 27.695.000 franci. Din acești bani a cumpărat bijuterii pentru întreținerea sa și călătoriile sale 500.009 franci, avocaților le-a dat 250.000 franci. Restul de cincî milíóne franci se află în siguranță la Bruxel.

Când a fost în acest din urmă oraș, pentru ultima dată, ea a consultat pe avocați și a aflat, că nu póte fi extradată Americii dentru excocheriile sale. Ea a trimes de aceea pe soțul și pe fiica sa la Bruxel și a avut de gând să vină și ea acolo, după-ce va fi dat încă o lovitură de vr'o 2 jum. milíóne. S'a întâmplat însă catastrofa băncii dela Overliu și arestarea ei.

*

Incurarea cailor.

Printre datinile noastre vechi e și acéstă, că în ziua sfințului Tóder, pe câmpul Teilor de lângă Bucuresci, „se incură cail“. E o sərbătórea populară solemnizându-se prin alergare de cai. E un concurs ipic în totă puterea cuvintului. Flăcării noștri mitocani, mai mult sémă puțin giambași (negustori de cai), gătiți frumos și toți cu chef — chiar și cei cari béu „de chima necazului“ — alérgă pe bidivii lor sprinteni de mănăncă pământ și ții mai mare dragul să-i veđi. Căci, vorba lui Heliade — când Românu l e călare, par'că întră dracul în el — atât e de țanțos, simțindu-se viteaz ca un smeu.

De unde să fi venind însă obiceiul acesta de „a-se incură cail“ la sfințului Toader? Incurarea de bună sémă trebuie să fi avénd originea în două împrejurări. Una odată cu apropierea primăverei începându-se și munca ogoarelor, hărnicia omului ajutat de vitele casei sale, Românu va fi căutat să-și scuture lenea încuibată în pielea sa pe timpul iernei, să-și încerce puterile și să-și pregătéscă cail pentru ostenele ce-i așteptă. Ér exercițiul acesta de ordine mai mult economică și igienică a luat o formă sportivă, sərbătórescă augurală cu bine. Al doilea cu începerea lucrărilor agricole, s'a făcut simțitóre nevoia de a-și schimba, vinde sémă cumpăra cail prin urmare să se înființeze un mic tég de cai. Firește că animalele acestea urmau să-și arate vrednicia sub călcăiele și spre cinstea interesanților lor călăreți. Și fiind-că sfințului Toader nu lipsesce ca și Martie din post, când lumea nu prea are trebă — étă o sərbătórea și un tég gata.

Obiceiul e fórte bun în tóte privințele, dar el a degenerat și se pierde din an în an. Sunt Bucurescenii cari au îmbrățnit în orașul lor fără să fi avut mă-

car odată curiositatea „incurării cailor“. Ba unii chiar nici nu vor fi auzit de ea. Cu tóte acestea, de la Ipodrom până la Tei numai un pas e. — („Secolul“)

Apropiindu-se timpul de zidiră și adaptări imi i-au voe a mă recomanda On. public și On. oficii parohiale, eforii școlare, ca la cas de zidire sémă adaptarea la case, școli și altele, să binevoiască a mă însărcina cu esecutarea lucrărilor, care le voiți face cu prețuri de tot convenabile și la terminul fixat. Cu totă stima *Ioan Voicu* măestru zidar diplomat în Brașovul-vechiu.

Vindecarea deplină a bólelor secrete.

Să nu pregate nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persónă, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bólei, ori cât de adănc ar fi bóla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rólui, ceea-ce fie-care o póte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Decă cine-va nu póte veni în persónă, atunci să-și descrie bóla cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisóre pune marcă de răspuns. După încheerea curei, scrisorile se ard sémă la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al d-rului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștiințiozitate capătă ori cine (bărbat sémă femeie) deslușiri asupra vieții secsuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberéză de bóla și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor țilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sémă propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bólele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, umările onaniei și ale sifilisului, bóla albă, bóle de sânge, de piele și tóte bólele ce se țin de organele secsuale femeesci. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dá însuși Dr. Palócz de la 10 óre în. a. până la 6 óre sémă (Duminecă până la 12 óre la amiazi). Adresa Dr. Palócz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Martie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.70
Renta de coróne ung. 4%	98.10
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3½%	89.95
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	98.80
Bonuri rurale croate-slavone	98.50
Impr. uug. ca premii	222.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	172.—
Renta de hărție austr.	100.20
Renta de argint austr.	100.20
Renta de aur austr.	119.95
Renta de coróne austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3½%	93.10
Losuri din 1860.	157.50
Acții de-ale Băncei austro-ungar.	16.45
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	787.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	674.—
Napoleondori	19.06
Mărci imperiale germane.	117.15
London vista.	239.95
Paris vista.	95.27½
Note italiene	95.30

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Martie n. 1905

Banote rom. Cump.	18.76	Vénd.	18.82
Argint român.	18.60	„	18.68
Napoleond'ori.	19.06	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesci	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.20	„	117.50
Lire turcesci	21.50	„	21.60
Scris. rom. Albina 5%	101.—	„	102.—

AVIS!

La

Croitoria G. BUCĂ

Strada Orfanilor nr. 7,
au sosit

acum un sortiment de
Stofe de Primăvară și Vară

dintre cele mai fine și moderne
țesătură nouă, lucru solid și
punctual, mare alegere în stofe
prețuri moderate. 2-3

AVIS!

Subscrisul are onoarea a aduce
la cunoștința On. public. că cu ziua
de 3 Maiu st. n. voi deschide
o Lăptărie cu lapte de Capră
în Casa de Tir (Schützenhaus),
unde se poate lua lapte în fie-care
di dimineța și séra.

Se poate abona și lunar, pentru
dus a casă cu capra.

Prețul este 6 cor.,
de persoană lunar, pentru dus capra
de 2-ori pe di, dimineța și séra.

Rog ca doritorii de a se abona
să mă înștiințeze cu o carte
postală, ca se știu numele și
locuința.

Cu totă stima
DUMITRU CRISTOLOVEAN
1-4.1694. în Casa de Tir (Schützenhaus).

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat séu lunare.

ALTOI.

La D-1 Ioan Russu în Vidraséu
posta și gara ultimă Nyárádtó,
se află de vânzare altoi de meri
batuli dela 3—5 ani, soiul foarte fin,
cu prețul de 40 cr. și pruni de
Bistrița naturali, ne altoiți, soiul foarte
bun, cu 10 cr. bucata. 1-3.1695.

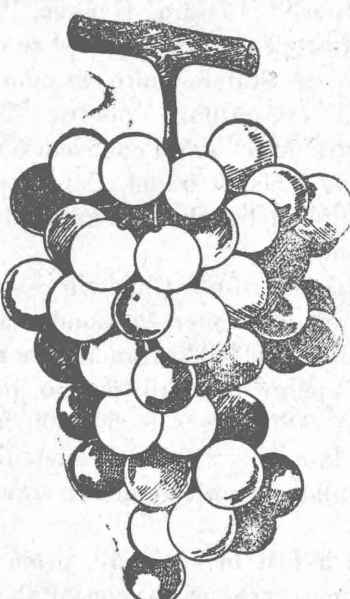
Antreprisa de pompe funebre

E. TUTSEK

se află de prezent
în Strada Porții nr. 3.

vis-avis de Băcănă Stéua Roșie.
11-20

„Plantatie de Millenium“ Nagyösz

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili
numai acela poate cultiva, care va cere
gratias Catalogul cu prețurile acelei
mai mari pepinierii de vițe, care s'au
fondat cu ajutorul și controla Statului
14-20, (1540).

UN CANDIDAT ROMÂN DE
ADVOCAT

se primesce cu prima Aprilie
1905 în cancelaria advoca-
tului **Iosif Pușcariu** în Brașov.
2-4, (1689).

De vânzare

un loc mare pentru zidire,
cu grădină și casă la poziție foarte
frumósă,

Șirul strajei nr. 3.
este de vânzare în total séu par-
țial. — Informatii se pot lua: în
cancelaria advocatului a Domnului
Șr. Julius Orendi,
Brașov, Strada Porții nr. 58.
3-4.1680.

Anunț.

Am grabnică lipsă de un scriitor
în cancelaria. Salar lunar postcipa-
tive dela comună 90 cor. — Dreptul
de primire al meu. — Se recere per-
fect cunoșterea limbei maghiare și
calificare de notariu.

Cugier (Kudsir), în 20 Mar-
tie 1905.

Procopiu Herlea,
notar.
2-2.1693.

Unde se mănâncă bine
și se béu **VINURI** curate
de Mediaș **BERE de Pilsen**
„Urquell“ prospéta dela cep în
fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
Listă de bucate românésca.
De o cercetare numerosă se rógă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
44-50 conducătorul restaurantului.

IPSEN ALFRED

Magazin de încălțăminte,
BRAȘOV, Strada Vămii Nr. 36.

Mare deposit de ghete de voiaj, sport și lux,
pentru dame, bărbați și copii.

Se esecută după măsura specialistă și orthopad.

Garantes pentru potrivirea escelentă.

Cisme fine pentru militari după măsură, se esecută
foarte bine.

La comande din provincie, pentru măsură ajunge trimiterea
unei ghete. 5-10

Prețurile cele mai ieftine.

Serviciu solid și prompt.

ISVORUL de APĂ AMARĂ
FRANCISC IOSIF
se distinge

după declarațiunile autorităților medicale:

„Resultat în tota'auna sigur și mulțumitor“.
Prof. Dr. Erhardt, Berli director al cliniceii medic.

„Chiar și în cantități mici are efect și nu este desagreabilă la
beut“.
Prof. Dr. Kussmanl, Heidelberg, director al cliniceii medic.

„În cantitate mică, abia 150 gr. are efect sigur“.
Prof. Dr. de Korányi, Budapesta, director al cliniceii medicale.

„În general lăudată ca având gust bun“.
Prof. Dr. de Buhl, München, director al inst. patologic.

„Un gust mult mai bun, decât la alte ape“.
Dr. Hofmeyer, Berlin, medic dirigent al spitalului Elisabet.

„Produce efect chiar și în cazul, când intestinul este iritabil,
fără dureri și fără greutate“.
Prof. Dr. de Leube, Würzburg, director al cliniceii medicale.

„Întrebuintarea este liberă de ori-ce consecințe desagreabile.“
Prof. Dr. Baccelli, Roma, directorul cliniceii medic.

„Supără acțiunea stomacului, mai puțin decât alte ape mi-
nerale“.
Prof. Dr. Theodori, Bucuresci, medicul regal.

„Chiar la întrebuintare mai îndelungată nu provocă indispoziții“.
Prof. Dr. de Bamberger, Viena, director al cliniceii medic.

„Efect unitar, foarte bun, chiar și la întrebuintare mai îndelungată“.
Prof. Dr. Drasche, dirigintele sect. V., a spitalului general.

„Se întrebuintează cu folos până în ultimul timp“.
Prof. Dr. Schauta, Viena, director al cliniceii I., pentru bóle de femei.

Certificatul ministrului de răsboi c. și r. (secția sanitară) în Viena.

„Apa amară Francisc Iosif are aprópe fără escepție efect sigur și
repede, necausând nici chiar la întrebuintare mai îndelungată indispoziții
secundare. Bolnavii o beau bucuros din cauza gustului plăcut.“

APA MINERALĂ „FRANCISC IOSIF“
se poate căpăta în toate depositele cunoscute de ape minerale.

DIRECȚIUNEA în BUDAPESTA.
Spre a-se asigura contra amăgirilor, consumentul să cêră expres
„Apa amară „FRANCISC IOSIF““.
43-0.1301.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce**
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
în aur, argint și colorii.

CĂRȚI DE SCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI
Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, in totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, îndêrpt în curte. — Prețurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.